Reg. No. M. 3152.

జమీన్ రైతు

"ZAMIN RYOT"

A Telugu Weekly Voice of Ryots & Zamin Ryots

ప్రతి శుక్రవారము ప్రకటింపబడును

సంపుటం 4
సంచిక 47

నెల్లూరు 7-2-36 శుక్రవారము.

సం॥ చందా 3-0-0.

కిరసనాయిల్ ఆంక్ష

నిపుణుల సమావేశము

బ్రిటను ఫ్రాన్సు ప్రతినిధుల భేదాభిప్రాయము

కిరసనాయిలు ఆంక్షను అమలునందుంచినచో ఇటలీతో గల యీ వ్యాపారమంతయు అమెరికావారి హస్తగతమగునని [illegible] బ్రిటను భయపడుచుండెను. ఇప్పుడు రూజువెల్టుగారు మామూలుగ ఇటలీకి ఎగుమతి అగుచుండిన దానికన్న ఎక్కువగ యునైటెడ్ స్టేట్సునుండి ఎగుమతి చేయబడదని ప్రకటించుటచే బ్రిటను యింకను భీతినొంద అవకాశములేదు. ఇటలీకి వచ్చుచున్న 100 కి 73 పాళ్లు రుమేనియా, రష్యా, యిరాకునుండి వచ్చును. ఆంక్షను అమలుపెట్టి బ్రిటను నాయకత్వము వహించినచో యీ మూడు రాజ్యములు బ్రిటను మార్గమవలంబించవలసి యుండును.

* * *

కిరసనాయిలు ఆంక్షవిషయమై ఆలోచన సలుప నియమింపబడిన నిపుణుల ఉపసంఘ సభ్యులు 2 తేదిన సమావేశమైరి. సాధ్యమైనంత త్వరలో యీ విషయమై విచారణ ముగించి నివేదికను తయారుచేయుట అవసరమని సభ్యులందరు ఏకాభిప్రాయపడిరి. కిరసనాయిలు రవాణాకు ఉపయోగింపబడుచున్న ప్రత్యేకపు ఓడలు, వాటియందు కిరసనాయిలు ఇటలీకి పోకుండ చేయుటను గురించి ఆలోచించుటకై ఒక ఉపసంఘము నియమింపబడెను. సమితియందు కొన్ని రాజ్యములు సభ్యులుగ లేనందున ఈ ఆంక్షను అమలునందుంచు విషయమై వారితో ఏర్పాటు ఎంతవరకు అవసరమో తెలిసికొనుటకు మరొక ఉపసంఘము నియమింపబడెను.

* * *

4 తేదిన కిరసనాయిలు ఆంక్ష విషయమై ఆలోచనలు సల్పుటకు నిపుణుల ఉపసంఘ సభ్యులు సమావేశమైరి. కిరసనాయిలు యెగుమతులను, కిరసనాయిలు బదులు ఇతర పదార్థము తయారుచేసి ఉపయోగించుకొను శక్తి ఇటలీ కెంతమాత్రము వున్నదను విషయమై చర్చజరిగెను. ఇటలీవారు జర్మనినుండి బొగ్గు సారాయి అధికముగ తెప్పించుకొని వాడుకొనెదరనియు, అటులైనచో యీ ఆంక్షవలన ఇటలీకి ఒత్తిడికలుగ దని ఫ్రాన్సు ప్రతినిధి చెప్పెను. ఈ యేర్పాటు ఆచరణసాధ్యము కాదని బ్రిటను ప్రతినిధి చెప్పెను. ప్రస్తుతము ఇటలీయందు నిలువవుండు కిరసనాయిలు పెట్రోలునుగురించి చర్చజరిగెను. దీనివిషయమై పూర్తి వివరములను తెలిసికొనుటకు ఏర్పాటులు గావింపవలయునని సమితి ఉద్యోగులకు ఉత్తర్వు లివ్వబడెను.

* * *

అబిసీనియను యుద్ధము

ఇటలీసేనలకు ప్రప్రథమున కొంత విజయము కాన్పించినను తరువాత అపజయములు వరుసగా సంభవించుచున్నవి. అబిసీనియనులు మొదట కోలుపోయిన ప్రదేశములను మరల ఆక్రమించుకొనుచున్నారు. ఇటలీసేనలు ముందుకు నడచుటకు బదులు వెనుకకు నడచుచున్నవి. మార్చి నెలనుండి అబిసీనియాలో వర్షాకాలము. అందువలన ఇటలీసేనలకు ప్రతికూలముగ నుండును.

కలహములు ప్రారంభమైనప్పటినుండియు అబిసీనియావారికి ఇట్టి విజయము ఎప్పుడును కలుగలేదు. జనవరి 21 తేదినుండి 10 రోజులు యుద్ధము జరిగెను. ఇటలీసేనలు నిర్వీర్యులైరి. ఈయుద్ధమున అబిసీనియనులు 88 కోటలను, 175 మర ఫిరంగిలను, 2854 మరతుపాకులను, 118 టాంకులను, మందుసామగ్రిని ఇటలీసేనల వద్దనుండి పట్టుకొనిరి. 5000 మందికి గాయములు తగిలెను. వందలకొలది ఇటలీ సైనికులు ఖైదీలుగ పట్టుబడిరి.

* * *

దక్షిణరంగము

దక్షిణరంగమున రాస్‌దస్తాగారు ఓడిపోవుటచే ఇటలీసేనలు ఆక్రమించుకొనిన ప్రదేశములను మరల స్వాధీన పరచుకొనుటకై అబిసీనియా ప్రభుత్వమువారు గట్టి ప్రయత్నములను గావించుచున్నారు. దక్షిణ రంగమునకు 60 వేలమంది సైన్యం, ఒంటెల దళములు పంపబడినవి.

[illegible] నగరమునకు 18 మైళ్లు దక్షిణమున రెండుదినములు ఘోరమగు యుద్ధము జరిగి అబిసీనియనులకు సంపూర్ణ విజయము కలిగెను. 1700 మంది [illegible] 16 [illegible]లను, 70 మరతుపాకులను, 8 మరఫిరంగులను, 11 మోటారు లారీలను అబిసీనియనులు పట్టుకొనిరి.

* * *

అత్యల్పకాలములో మాకాలనగరము అబిసీనియనుల స్వాధీనము కాగలదని తెలియుచున్నది. అబిసీనియా సేనలు నగరమును ముట్టడించియున్నవి. నగరము వెలుపలనున్న నదిలో నీరు నగరమునందున్న ఇటలీ సైనికులకు చేరకుండునట్లు నది మార్గము అరికట్టబడినది. మకాలి నగరమునందలి ఇటలీసేనలు ఇతర సేనలతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపుటకు వీలులేని స్థితియందున్నవి.

* * *

ఈజిప్టు బ్రిటను ఒడంబడిక

ఈజిప్టులో నూతన మంత్రివర్గ మేర్పడుట చేతను, ఒడంబడిక విషయమై రాయబారము సలుప ప్రత్యేకముగ ఒక రాయబారి సమితి ఏర్పడి 16 తేదినుండి సంభాషణలు ప్రారంభము కానుండుటచేతను ఈజిప్టులో అశాంతి తగ్గిపోయినది.

* * *

ఇటలీ మంత్రివర్గ సమావేశము

ఇటలీ మంత్రివర్గ సమావేశమునందు యిరోపా ఖండపు రాజకీయములు ముఖ్యముగ ఫ్రాన్సు రాజకీయములు, మధ్యధరా సముద్రమున బ్రిటిషువారి సన్నాహములగూర్చి ముసోలినిగారు మాట్లాడుచు 50 వేలమంది పనివారు తూర్పు ఆఫ్రికాకు పంపబడిరనియు అందుచేత ఇటలీ సైనిక నిర్మాణము విషయమై భయపడవలసిన అవసరముండదనియు వర్షములవల్ల ఇటలీ సేనల కెట్టి ఇబ్బంది కలుగదనియు తెలిపిరి.

* * *

ఇటలీఫాసిస్టు మహాసభ

ఇటలీఫాసిస్టు మహాసభ 4,5 తేదులలో జరిగెను. ఆంక్షల తీవ్రతను ప్రతిఘటించుటకు తగు విధానములను గురించి చర్చజరిగెను.

ఇటలీనుండి వచ్చిన 100 తట్టల నిమ్మపండ్లను బ్రిటను కస్టమ్సు ఉద్యోగులు 31 తేదిన స్వాధీన పరచుకొనిరి.

శిశు రక్షణము.

గత సంవత్సరములో [illegible] రు 1-3 2 అణాలు వంతున రేషను యివ్వబడునని శాసనసభలో రెవిన్యూ సభ్యుడు ప్రకటించెను.

నమ్ము, నమ్మకపో.

బ్రిటనులో 30 లక్షల కుక్కలున్నవి. పదిహేను సంవత్సరముల క్రిందట నున్నవాటికంటె ఇప్పుడు 9 లక్షలు పెరిగెను. యుద్ధమునకు ముందున్న కుక్కల ప్రదర్శనాలకంటె ఇప్పుడు రెండింతలు పెరిగెను. ఈ సంవత్సరం కుక్కలకై 80 లక్షల పౌనులు వ్యయపరుప బడినది.

* * *

రష్యాదేశంలో గొప్ప ఫిల్ము కేంద్రము నిర్మింపబడుచున్నది. ఈ నగరంలో 700 ఫిల్ములను తయారు చేయవచ్చునని యూ తెలియుచున్నది.

* * *

భారత దేశమునందు మొత్తం 100 [illegible]ములు కలవు. ఇంగ్లండు, జర్మనీ, అమెరికా మున్నగు దేశాలలో 1000 పైగా కలవు.

* * *

హిందూదేశంలో యిప్పటికి రిజిస్టరైన ఫ్యాక్టరీలు 9761 పని చేయుచున్నవి. 8658 ఫ్యాక్టరీలలో జీవనం చేయువారి మొత్తం సంఖ్య 10,78,799.

* * *

ఇండియాలో బొంబాయి రాష్ట్రంలో 68, బెంగాలులో 31, మద్రాసులో 26, పంజాబులో 19, ఢిల్లీలో 9, బీహారు ఒరిస్సాలో 5, మధ్య రాష్ట్రములలో 8, సంయుక్త రాష్ట్రములలో 8, అజ్మీరు మార్వారులో 8, బర్మాలో 1, అస్సాములో 1, భారతదేశపు భీమా కంపెనీలు కలవు.

* * *

యునైటెడ్ కింగ్‌డమ్ బ్రిటిషు [illegible] అండ్ కాలనీస్ వారివి 71, ఆస్ట్రేలియావి 11, కెనడావి 8, చైనావి 8, స్ట్రెయిట్సు సెటిల్మెంటువి 8, దక్షిణ ఆఫ్రికావి 1, న్యూజిలాండు దేశంవి 1 విదేశీ భీమా కంపెనీలు ఇండియాలో వ్యాపారం చేస్తున్నాయి.

* * *

మనుష్యుని తలా ఆదాయము అమెరికాలో రు 8, ఆస్ట్రేలియాలో రు 2-4-0 కెనడాలో 1-10-1, ఇంగ్లాండులో 3-1-8, జర్మనీలో 1-3-8 జపానులో 0-12-9, ఇండియాలో 0-1-7.

* * *

[illegible] అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో ఒక సంవత్సరంలో సగటున 1,00,000 ప్రమాదముల వలన చావులు, 20,000 [illegible], 12,000 [illegible] సంభవించుచున్నవి.

మోపాడు ప్రాజెక్టు

ఇరిగేషన్ బోర్డు సభ్యుల సమావేశము

తే 30—1—36 ది మోపాడు ప్రాజక్టు యిరిగేషన్ బోర్డు సభ్యులు గొప్పరైతులు బోట్ల గూడూరు గ్రామములో సమావేశమై జరిపించిన చర్యలు:

1. ఇటీవల శ్రీ శ్రీ పంచమ జార్జి సార్వభౌముడు అసువులు గోల్పోయినందులకు యీసభవారు మిక్కిలి విచారపడుచున్నారు.

2. మోపాడు ప్రాజెక్టులోని నీరును ప్రతిసంవత్సరము జూలై నెలలో మొగటి కారుకు మొలగొలుకులు పైరుకే నీరు కావలసినదేకాని రెండవకారు అనగా కేసరిపైరుకు అక్టోబరు మాసములో నీరు వదలుట వొంటె మాత్రము అవుసరము లేదని యీసభవారు ప్రభుత్వ చర్యను గర్హించుచున్నారు.

3. (ఎ) 28—8—35 దిన మోపాడు ప్రాజక్టు యిరిగేషన్ మీటింగు మోపాడులో జరిగినప్పుడు శ్రీ ఎగ్జిక్యూటివ్ యింజనీయరుగారి ఆధిపత్యము క్రింద కొన్ని రిజల్యూషన్లు తీర్మానించబడినవి. ఎంటరు రెగ్యులేషనును గురించిన తీర్మానములలో రెండవ తీర్మానము విశదముగా యేర్పరచి యుండనందున యీక్రింద విధమున తీర్మానించవలసినదిగా యీసభవారు కోరడమైనది.

(బి) ప్రాజెక్టులో 12 అడుగుల లోపుగ నీరువుండినప్పుడు జూలై 15 తేది తూముమెత్తునట్లు తీర్మానించబడియుండిన్ని 2. తీర్మానములో poor supply అని తోచినప్పుడునూ యితర కారణములబట్టిన్ని ఆసంవత్సరమునకు తూము మూతవేయబడి మరుసటి సంవత్సరము జూలై నెలలో మెత్తునట్లు తీర్మానించియున్నది.

సవరణ

ప్రాజక్టులో 12 అడుగులకు లోపల తూముకు రాదగిన నీరు మెత్తవుండినప్పటికిని జూలయి 15 తేది నాట్లకుమాత్రము నీరు వదలబడును అని సవరణ చేయవలసినదిగా కోరడమైనది.

4 ఎ. మోటూరు ప్రాజక్టు రైతుల రక్షణార్థము పిల్లాపేరు అనకట్ట విషయమై యెట్టి కష్టములనైనా లెక్కించక అనకట్టను నిర్మింపవలయునని ప్రభుత్వమును తిరిగి యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

బి. మోపాడు ప్రాజక్టు స్థితినిగురించియు, పిల్లాపేటి అనకట్ట విషయమును గురించియు రైతుల తరపున శ్రీ చీఫ్ యింజనీయరు దొరవారితో సంప్రతించుటకు యీ సభవారు మహారాజశ్రీ పవని శేషయ్యగారిని ప్రతినిధిగా యెన్ను కోవడమైనది.

5 మోపాడు ప్రాజక్టుక్రింద నీటి శిస్తు యెకరము 1-కి రు 7 13-0 చాలా హెచ్చుగానున్నది గనుక సదరు శిస్తును రు 5-0-0 కు మార్చవలసినదిగా యీ సభవారు యేకగ్రీవముగా కోరడమైనది.

6. రైతులకు వ్యవసాయాభివృద్ధికి లాభకరమైన చింతలదేవి పశు ప్రదర్శన శాలను యెత్తివేయుట అనాలోచితమని ప్రభుత్వచర్యను యీ సభవారు ఖండించుచు యెట్టి కష్టనష్టాలనైనా లెక్కింపక మరల నిర్మింపవలెనని రైతులు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

యం. వెంకయ్య,
ఇరిగేషన్ బోర్డు కార్యదర్శి

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసునకు రు 5000 వెలగల భవనమును ఏలూరు నందు కట్టించెదనని శ్రీయుత గారపాటి చినకయ్యగారు వాగ్దానముచేసిరి.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా బోర్డు విభజన.

ఏలూరు, చింతలపూడి, తాడేపల్లిగూడెము, భీమవరము తాలూకాలలోని భాగముగను, కొవ్వూరు, తణుకు, నరసాపురం తాలూకాలలోని భాగముగను చేయవలెనని ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశమని తెలియుచున్నది.

వకుళాదిసుగంధతైలము

తలమెరుగునకు వుపయోగించుకొన్న పార్శ్వపు తలనొప్పి కండ్లమంటలు చిరకాలమునుండి బాధించు తల నొప్పులను నివారించి కెంట్రుకలను కుచ్చులవలె పెంచును.

4 ఔన్సుల సీసా రు .0—8—0.

తిమిరభాస్కరాంజనము

కండ్లకు కాటుకగా నుపయోగించిన మసకలు కచీకటి, తిమిరములు, నీరుకారుట (క్యాటరాక్టు మాపు పకటి రెండుగా కనపడుట మొదలగు చూపునకు సంబంధించిన కంటి వ్యాధులను పోగొట్టును.

విశ్వనాథ ఆయుర్వేద వైద్యశాల,
హెడ్డాఫీసు బ్రాంచి
కోవూరు. ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

మరువకుందురుగాక?

"ఆంధ్ర" ఎల్లరకును కృతజ్ఞతాభివందనము లర్పించుచున్నది.

వయస్సు, పది సంవత్సరములు నిండినవి.

వయసుకు మించిన బలస్థాపవములతో నొప్పుచున్నది.

శీఘ్రగతిని ప్రవర్ధమానమగుచున్నది.

రెట్టింపు వయసుగల తోటివారితో తులతూగుచున్నది.

ఎడతెగని తమవిశ్వాస, సహకారముల నాశించుచున్నది.

తమ ఆదరణాభిమానము లధికమగుగాకయని ప్రార్థించుచున్నది.

1935 సం॥ లో కొత్త వ్యాపారము 27 లక్షలు మించినది.
గతసంవత్సరము (1934 సం॥) 22 లక్షలు

అమలులోనున్న వ్యాపారము దాదాపు ఒకకోటి (100 లక్షలు)

ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ (లిమిటెడ్)

మచిలీపట్టణము

శ్రీ కాళహస్తి ఈశ్వర దేవస్థాన నేటి స్థితి

వి. శ్రీ రంగరంగారు
(అడ్వొకేటు మద్రాసు)

శ్రీ కాళహస్తిపురము పూర్వము సంస్థానము కల్లనాన్నా, దేవస్థానము కల్లనుమ, చాల కీర్తి ప్రసిద్ధులను చెందిన పండితులకు పట్టుకొమ్మయై, భారతదేశీ ప్రియమైన గమ్యస్థానమై, కళాకాంతులకును, రసికులకును, భక్తులకును నిలయై చెన్న రాజధానియందు అపూర్వ విలాసముతో తనరారుచుండెను. కాలగతుల మాహింప నెవ్వరి తరముగాదు. సుఖదుఃఖములను సంపదాపదలను చక్రనేమిక్రమమున ప్రపంచమున గతిచాల్చి యుండును వార్త ఈ పురియందు సార్థకమైనది. శ్రీ కార్వేటునగరము జమీందారీ స్థానముగా నుండినందున జమీందారీ క్షీణించిన తోడనే ప్రాముఖ్యతను వదలి సామాన్యపల్లెమాదిరి యున్నది. శ్రీ కాళహస్తి మాత్రమట్లు కాదు. నేటికిని రేపటికిని ఈశ్వరాలయమందు దినదినము, భక్తులు, యాత్రికు లాస్థాకరమునకు స్వామిని దర్శించుటకు నుపహారములతో వచ్చుచునే యుందురు. జీవనదియగు స్వర్ణముఖీ పరిసరములయందును, దివ్యమైన వనముల మధ్యమును పవిత్రమైన కొండచరియల క్రిందను ధిల్లీసార్వభౌముల మకుటమున ప్రకాశించు కోహినూరు రత్నము మాదిరి శ్రీ కాళహస్తి ఈశ్వరాలయము భక్తుల కు జ్ఞానజ్యోతిని నేటికిని ప్రసరింపజేయుచున్నది. సామాన్యముగ సంస్థానములయొక్క ప్రాపులన అనేక దేవస్థానములు వాసిగాంచినవి. సంస్థానములు శిథిలమైనతోడనే దేవస్థానముల పునరుద్ధరణమునకు జనులు పాటుపడి వాని ప్రాముఖ్యతను యథావిధిగ ప్రతిష్ఠింప చేయుదురు. మతవైనవ్యమున తప్ప దేవస్థానములు సాధారణముగ భిలము కానేరవు. చిత్తూరుజిల్లాలో కార్వేటు నగరరాజుల యాజమాన్యమున శ్రీలియత్తని దేవస్థానము వాసిగాంచినది. ప్రస్తుతము ప్రజలును దానియొక్క ప్రాబల్యమునకు పాటుపడుచున్నారు. శ్రీ కాళహస్తి దేవస్థానము సంస్థానదీశ్వరుల ఆధిపత్యమునకు వచ్చిన ఇరువది సంవత్సరములలో పలనే అనేక విచిత్రగతులను తాల్చినది. సంస్థానముయొక్క ప్రాపు దేవస్థానమున కెప్పుడు తప్పెనో, అప్పుడు ప్రజలు దేవస్థాన సందర్భములలో జోక్యము పుచ్చుకొనుట కవకాశములేక దూరదేశములను కాళహస్తి ప్రాంత్యముల కేవిధమైన సంబంధములేని నాటుకోటిశెట్ల ఆధిపత్య మంతరాయము కలిగించినది. దేవస్థానములోని పాత పద్ధతులు మారి నాటుకోటివారి యాజమాన్యమున జరుపబడు నూతనపద్ధతు లేర్పడినవి. దేవస్థానమును గురించి శ్రీ కాళహస్తిప్రజలకు స్వైరాభిమానము దూరమాయెను. కాళహస్తిన జన్మించి స్వర్ణముఖి నీటిని త్రావి నాదేశమునందు దేవుడు నావాడు అనిచెప్ప హక్కుకలిగిన శ్రీ కాళహస్తి ప్రజలకు వరప్రదాతయగు నీశ్వరుడు దూరమైనాడు. ఏది ఎట్లున్నను వియోగము దుర్భరమైనను తాత్కాలికముగానుండునని ప్రజలు నమ్మి యీకాలములో దేవస్థానముయొక్క దుస్థితి పరిస్థితులైనను బాగుపడదా అను ఆదియాసలతో నీపరిస్థితుల కోర్చియుండిరి.

ఇట్టి క్లిష్ట సమయమున శ్రీపానగల్లు మంత్రిగారు దేవాదాయ ధర్మశాసనమును ప్రవేశపెట్టి చట్టముచేసి రాజధానిలోని దేవస్థానములకొక విచిత్రశోభను కలుగజేసిరి. ఈ చట్టమువలన నియమింపబడిన బోర్డువారు దేవస్థానములోని పరిస్థితులను పరిశీలించుటకు యత్నించెదరని చాలకాలము లాసించిరిగాని బోర్డువారి యుపేక్షయే దేవస్థానమున నేడు జరుగు పరిస్థితులకు కారణ భూతమని చెప్పక తప్పదు. శ్రీ కాళహస్తి దేవస్థానము చక్కగా పాలింపబడలేదని 1928-వ సంవత్సరమున బోర్డువారికి ఋజువుగా రాతిమీదనే స్కీము ను దేవస్థానములోని పరిపాలనాధికారులు బోర్డువారు నియమించిన మేనేజరువారికిన్ని, ట్రస్టీగారికిన్ని జాయింటుగా ఉండునట్లు బోర్డువారేర్పాటుచేసిరి. యీపద్ధతి నేడు బ్రిటిషు ప్రభుత్వములో జరుగుచున్న దయార్కి మాదిరి విపరీత ఫలితములను తెచ్చినది. ట్రస్టీయున్ను మేనేజరును అనుమానాలుగ వర్తించిరి యెడల నేకెట్టనులను కలుగవు ట్రస్టీకిని మేనేజరుకు గిట్టకపోయిన యెడల యేమి జరగవలయును అను సందర్భము స్కీములో కానరాదు. ఈసందర్భములలో దేవస్థానమునకు స్కీము మేరకు నియమింపబడిన ప్రథమ మానేజరగు శ్రీ చిదంబరం శ్రీనివాసరావుగారి యాజమాన్యము మొదటిపరిస్థితులలో విశేషము ఘర్షణలేక జరిగిపోయెను. శ్రీ శ్రీనివాసరావుగారి మేనేజిమెంటు తొలగినతోడనే దేవస్థానముయొక్క భావి కేవలము యువకులును అనుభవములేనివారైన శ్రీ రామారావుగారి చేతులలో పడెను. శ్రీ రామారావుగారి పరిపాలనములో దేవస్థానమునకు నేటిగతి సంభవించినది. దీనికి కారణము లనేకు లనేకవిధములుగ వాదుచుందురు. కాని వ్యక్తిదూషణలకు దిగక చక్కని బుద్ధితో నీటిని విచారించినయెడల కొన్ని సందర్భములు తేటపడును. కారణములు ఫలితార్థములను సూచించుటకును పురోభివృద్ధిమార్గమును చెప్పుటకును మాత్రమే ఉపయోగపడును. ఇతరోపనుల కేమాత్రము ప్రయోజనపడవు. కావున నేటి పరిస్థితులను ముందువిచారించి యితర విషయములను గూర్చి చర్చచేయుట కుపక్రమించెదను.

ప్రస్తుతము దేవస్థాన పరిస్థితులను గమనించిన నీక్రింది విషయములు తేలుచున్నవి. 1. దేవస్థానములో నిత్యనైవేద్యములు జరుగుటయే చాల ప్రయాసగానున్నది. నైవేద్యమునకు బియ్యము సామగ్రి సమకూర్చుట వెచ్చములమీద తెచ్చుకొని యాబిచ్చములనియ్యలేక దేవస్థానముమీద కోర్టులలో దావాలుపడి డిక్రీలగు పరిస్థితివచ్చినది. దేవస్థానముయొక్క క్రెడిట్ చాలహీనమై పోయినది. 2. సాయంసమయమున దీపములు చక్కగా వెలుగుటలేదు. వెలుగునకు చమురు సప్లయికూడ చక్కగా జరుగుట లేదట. 3. దేవస్థానములోని నౌకర్లకు జీతములు చక్కగా యిచ్చుటలేదు. కొందరు కోర్టుకుపోయి దావాలు చేయుటకు సిద్ధపడియున్నారు. 4. దేవస్థానములోని లెఖలుగాని, ఆదాయ వ్యయములుగాని ప్రతి సంవత్సరము చక్కగా ఆడిట్ కావడము లేదు. స్కీములో కనిన మేరకు నీఆడిట్ సందర్భములు కేవలము స్వారస్యహీనములుగానున్నవి. ఇతర పబ్లిక్ దేవాలయములమాదిరి ఈ దేవస్థానముయొక్క బడ్జెటుగాని ఆడిట్ రిపోర్టుగాని బహిరంగ ప్రచారణ అగుటలేదు. 5. ఆనాది మామూలని చట్టవిరుద్ధముగను కేవలము ధర్మవిరుద్ధముగను దేవస్థానమునకు వచ్చు ప్రతి యాత్రికుని వద్దను రు. 0—1—0 దేవస్థానమునకు ప్రవేశపెట్టుటకు సుంకముగా పరిపాలనాధికారులు పుచ్చుకొనుచున్నారు. దేవస్థాన ఈశ్వర దర్శనమునకు ధనము చెల్లించవలెనని చెప్పుట పరిపాలనాధికారుల కెట్లుగో సహింప జాలకున్నాను. విశేషోత్సవముల సమయమునను, మహాశివరాత్రి సమయమునను నోవముగ జనము వచ్చునందువల్ల వారికి కనుపించునట్లు చేయుటకుగాను దేవస్థానమువారు ఈఏర్పాటు చేయుట సహజమే కాని నిత్యదర్శనమునకు కేవిధ్యాత్మయుండుట కేవల మనూహితము. దీని భావమేమన పేదవారికి దేవస్థానమున దర్శనము దొరకదు. ఈ విధముగా దేవస్థానమువారు దేవస్థానముసంగిటు బోర్డుకెసినను బాగుండును, బహిరంగముగ నీభావమును వెలిబుచ్చు ధైర్యములేనివారికి యీదండనకు బుద్ధి చెప్పుదురని నమ్ముచున్నాను ఈ అభిప్రాయమును నేననేక ప్రముఖులతో చర్చించియగా వారు దేవస్థానమునకు వచ్చు వరుమానము సుంకమును తొలగించిన నష్టమని చెప్పిరి. ఈ వాదము అధర్మ సంయుక్తముగా నున్నది. మన ప్రభుత్వమువారు కల్లు సారాయి మీద పన్ను హెచ్చించిన దానివలన చాలమంది తాగరనియే హెచ్చుగా పెట్టియున్నారని చెప్పు వాదమునకీ సుంకము మద్దతుగానున్నది. ముగ నీశ్వరుని దర్శింపవచ్చు వారికే అంతా తెల్పు విద్యుక్తంబు సంపత్తి కలిగియుండెల చెప్పవలసియున్నది. ధనలుబ్ధత్వముతో పేదలనుంచు చెప్పుకొనుట కావున పరిపాలనాధికారులు ఈ ఆచారమును మాన్పి సాన్నిధ్యమునకు గౌరవమును కలుగ చేయుదురని నా ప్రార్థన.

(సశేషము)

పన్నులులేని సంస్థానము.

గోండాలు సంస్థానాధీశుని గూర్చి రాజప్రతినిధి ప్రశంస.

సాధారణంగా భారతదేశపు స్వదేశ సంస్థానముల స్థితిగతులు చాలా శోచనీయంగానే వున్నవని ఒప్పుకోవలసి వచ్చినప్పటికి ఉదారులు, ప్రజాభ్యుదయ కాంక్షితులు ధర్మాచరతులు నగు కొందరు ప్రభువుల పాలనములోని కొలది సంస్థానములు అన్ని విధముల నభివృద్ధి నొందుచున్నవి. వీనిలో కొన్ని బ్రిటిషు భారతదేశ పాలనమునకు సయితం ఆదర్శ ప్రాయములుగా వెలుగుచున్నవని చెప్పవచ్చును.

గోండాలు మహారాజావారు ఉన్నత విద్యాధికుడు ఉదారగుణ సంపన్నుడు, పాలకపాలితుల సంబంధము తండ్రి బిడ్డల సంబంధము వంటిదని తలచి తద్ధర్మము లీసము గూడా తేసగకుండా నెరవేర్చు దీక్షాపరుడు ఆయనయొక్క నిరాడంబర జీవితము. సంస్థానాదాయములను దుబారా చేయక ప్రజాక్షేమమునకై వినియోగించు నియమము, ఆయన అనేక ఘన కార్యములను సాధింపతోడ్పడినవి.

గోండాలు సంస్థానమందంతటిలో ఈయన చక్కని బాటలను నిర్మించెను. విరివిగ పాఠశాలలను నెలకొల్పి విద్యాభివృద్ధి కవకాశము గల్పించెను. భూసాధ్వాధీనత విషయములో స్థిరమైన హక్కులను నిర్ధారించి రైతు జనాభ్యుదయము నకుదారిజూపెను. మరే రాజ్యముగాని ఈ ఖ్యాతి వహించుటకు కారణము గాగల మరొక యంశమేదనగా, గోండాలు సంస్థానంలో ఏవిధమైన పన్నులూ లేవు.

ఈ నెల 18 వ తేదీన భారత రాజప్రతినిధి విల్లింగ్డన్ ప్రభువుగారు గోండాలును దర్శించుటకు వెళ్లినపుడు సంస్థాన ప్రజలొసగిన సన్మానపత్రమునకు సమాధాన మొసంగుచు ఈ యంశములన్నిటి నీక్షించుకొని గోండాలు పౌరులుగనుండ నోచుకొనిన ప్రజల అదృష్టమును ఎంతో కొనియాడిరి.

బంగారు ఎగుమతి

1 వ తేదితో అంత్యమగు వారమున బొంబాయినుండి రు 542,686 లు విలువగల బంగారము యూరోపు, అమెరికా దేశములకు ఎగుమతి చేయబడెను.

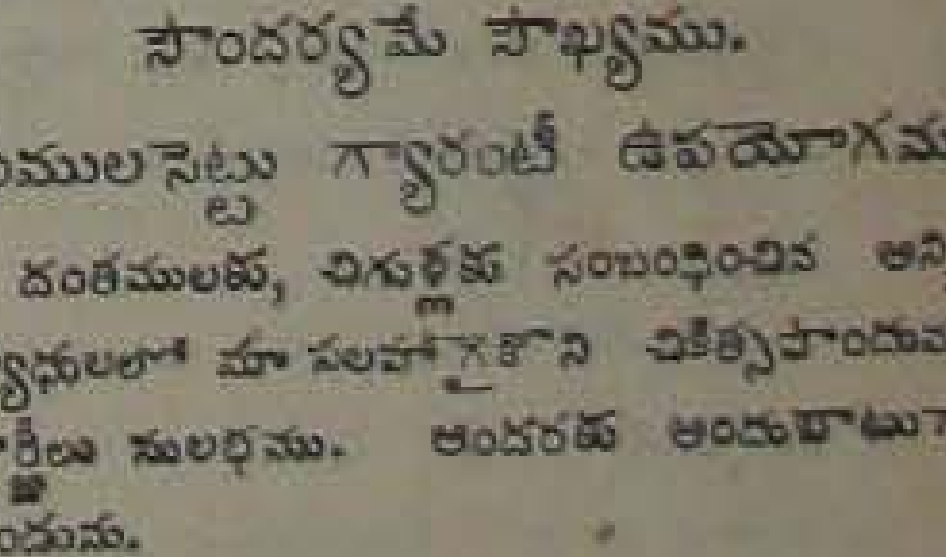
డోంగ్రేగారి బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టియున్ను బలమున్ను, ఆరోగ్యము నిచ్చును.
అన్నిస్థలములందు దొరకును.

ప్రొప్రయిటరు:—
కె. టి. డాంగర్ అండ్ కో,
గిర్గాం బొంబాయి.

పండ్లు కట్టబడును

డాక్టర్
యం. కె. కోరాగారి
దంత చికిత్సాలయము,
ట్రంకు రోడ్డు, నెల్లూరు.

ఆహారమును బాగుగా నములుడు! జీర్ణశక్తి నెంపొందించుకొనుడు! ఆరోగ్యమును పొందుడు! చెడిన, ఊడిన దంతములను భూర్తిగాగాని విడివిడిగా ఒక్కొక్కటిగాగాని కట్టించుకొని, సౌందర్యమును పొందుడు. యువకులగుడు!

సౌందర్యమే సౌఖ్యము.

దంతములసెట్టు గ్యారంటీ ఉపయోగము

దంతములకు, చిగుళ్లకు సంబంధించిన అన్ని వ్యాధులలో మా సలహానొసంగి చికిత్సపొందుము చార్జీలు సులభము. అందరకు అందుబాటుగా నుండును.

వ్యవహారములవాండు అక్షు.

1934-వ సం॥ వరకు అన్ని సవరణలున్ను ఇనాముల బిల్లున్ను చేర్చి, అన్ని వివరణములున్ను, యీ అక్టుక్రింద వ్యవహారములను లిమిటేషనుగాలు తెలియగల వెడ్యూల్లతో అన్ని తెలుగున వ్రాయబడి చక్కని బైండు చేయబడినది. ఆర్డరుతో సొమ్ముపంపువారికి పోస్టేజి సహా రు. 1—8—0 లు V. P. గా పంపబడును. కార్డుకు రు 0-8-0 లు పోస్టు ఖర్చు ఆదనముగ చెల్లించవలెను.

మేనేజరు:—
తెలుగు లా జర్నల్ ఆఫీసు.

దక్షిణ గంజాములో కాటకపరిస్థితులు.

గవర్నమెంటు ఉన్నతోద్యోగులకు విజ్ఞప్తి

మహారాజరాజశ్రీ, గంజాంజిల్లా గవర్నమెంటు ఉన్నతోద్యోగులకు

ఇచ్ఛాపురంతాలూకా శాసనం అగ్రహారస్తుడు మల్లాది వెంకట సూర్యనారాయణ మూర్తి విన్నవించుకొను బహిరంగవిజ్ఞప్తి:—

—(•)—

రైత ప్రతినిధి హితార్థిస్థాతలగు తమ యాశ్రయమందికి కార్యాచరణ భారమ్మోపుయున్న శతలుల- భూతలస్వర్గముగా చేయనుద్దేశించు సంపూర్ణ మూలాధారమైన రాజకీయమునందుండి భగవానుని పరిపాలనా కార్యభారమును వహించి ప్రకాశించుచున్న మీ సమక్షమున యీ బహిరంగ విజ్ఞప్తిని సమర్పించుకొనుచున్నాను గాన దయార్ద్రచిత్త హృదయులై పరిశీలించి కర్తవ్యమును ప్రసాదించెదరు గాక యని ప్రార్థన.

ఈ దక్షిణగంజాం ప్రాంతముల ప్రస్తుత కరువు సంగతి సందర్భములు తమకు తెలిసియున్నవి. గత 1934 సంవత్సరం షుమారు నవంబరు నెల నుండి యిప్పటివరకూ సహ్యమగునంతమైన వర్షము కొట్టియుండలేదు సరిగదా నీటిచుక్కయైనను లేదు. 1344 ఫసలీకి పెద్దవరి ½ పంటపోయినది. వేసంగిపంట షుమారు ¾ పోయినది. 1345 ఫసలీకి తొలకరి మెట్టమాత్రము పండినది. యీ తొలకరి వ్యాసంగి పంటలు పూర్తిగా పండినప్పటికీ సంవత్సరమునకు ఒక నెల గ్రాసోపయోగమే గాని అధికము గాదు. అందులోను సరియైన పంటలు గావు. 1345 ఫసలీకి కేవల నీటికేమిచే పంటలు కొన్ని స్థలములకు లేదు. విన స్థలములకూడ మదుపులకైరా ఖర్చులచే రొక్కడు నష్టదాయకములైరి సంపూర్ణముగా పోయినవి. ప్రస్తుతం యివి వేసంగిదినములు. ఏకొద్ది వర్షములు కొన్ని చోట్ల పడుచున్నవి. గాఢముగా రొండిన యీ భూముల కనుకూలించి పడినయెడల వేసంగి వ్యవసాయమున కవకాశముగలిగి షుమారొక నెల గ్రాసము పండవచ్చును. గాన రైతులనేకులు విత్తనములు లేనివారున్నూ, ఏరువొద్దులు లేనివారున్నూ, స్వస్థలాంతరములనుండు వారునై యున్నారు.

గతించిన 15 మాసముల కాలములో కడకు మంచైనను పడక పెరటి కూరగాయలైనను కాయక సంపూర్ణ నీటికరవున్నూ, అన్నకరవూ కలిగినది విస్పష్టము. ఇట్టి దుర్భర సమయములో బంగారు మారకపురేటు హెచ్చుచేసిన నాటి నుండి మూల మూలలనున్న మూలాధారముల నమ్ముకొని ఆధారరహితులైనందునను, ప్రతి సైరనకుగాను మదింపు విత్తనములు వగైరాల క్రింద ఖర్చులుచేసి సంపూర్ణ నిష్ఫలులైనందునను, ఏమాత్రము బంగారముగలవారు దానినమ్ముకొని, రైతులెల్లనమ్ముకొని, కొన్నవారున్నంతవరకూ యిండ్లనూ, భూములనమ్ముకొని దొరికినంతమట్టుకు కేవలము పరపతి వచ్చినంతమట్టుకు అప్పుచేసుకొని, కరవు భాగములకు వెలుపలనున్న బంధు మిత్రుల వల్లను పొంద దలచినంత సహాయమును పొందుచూ యీసరికి జీవించియున్నారు. ఇక కష్టతర దినము లాసన్నమైనవి.

ఏకారణము చేతనైననేమి లోకపితరమైన దైవానుగ్రహామిట్లున్నది. తండ్రి కోపకారణమైన శిశువును తల్లితో ఆదరించవలెనుగా! సతతి తల్లితో యింకనూ దరముకోవలెనా! లేనియెడల శిశువు గతియేమి! పాపము చేతనే దుర్భిక్షాదిగాగల శిక్షామార్గములు మనకు సంభవించును. దైవదత్తములైన యీమార్గములు శిక్షార్థములున్నూ, పాపోత్తీర్ణులున్నూ, శుభప్రదములున్నూ నైనన్నూ దుర్భరములు. ఐనన్నూ వానిని భరించక తప్పదు. భరించలేకనే ప్రశాంతిని కోరెదము. అందుకు సంపూర్ణ స్వప్రయత్నమూ, అన్యోన్య సహాయమూ, అన్నింటికినీ మించిన లోక మాతృస్థానమైన రాజకీయమునుండి సంపూర్ణ పోషణము యుండవలెను. రాజకీయపోషణములేని స్వసహాయముగాని, అన్యోన్యసహాయముగాని వట్టి నిరర్థకములేయగును. గాన సంపూర్ణ రాజకీయ సహాయమే సంరక్షణకు ప్రధానమని వేరుగ చెప్పనక్కరలేదు.

పాపమునుండి తప్పింపగోరిన, శుద్ధిచేయగోరిన, భగవత్ప్రసాదమైన కఠినతరశిక్షల ననుభవించుట తప్పనిదైనందునన్నూ, యుక్తమైనందునన్నూ, శుభప్రదమైనందుననూ, మానవమాత్రునకు దుర్భరమైననూకూడ అనుభవించవలే యుక్తమని తోచవచ్చును. గాని ఆ కారణముచేతనే మనకు కలిగెడు రణము రోగము మొదలగు అనారోగ్య బాధలను భరించలేక పోగొట్టుకొనుటకు మనముచేయు అత్యంత ప్రయత్నములు యుక్తమైనట్లు తోచినప్పుడే సంతోషము మాయమగును.

కాబట్టి తప్పని సరిగా రక్షించవలసిన పరిస్థితులు కలిగెనా యనునదే గొప్పసందేహాంశము. యీసందేహమే యిప్పుడు తమ్మెదుర్కొనినది. యీసందేహమును స్పష్టీకరించుటకు కాలయాపన చేయుటచే గలుగుచున్న యుపద్రవములను తెలుసుకొనవలెనన్న కోరిక తీవ్రముగా కలిగించుకొనవలెను. అట్లు కోరిక కలిగినచో కార్యాచరణ జరుగును. కార్యాచరణ జరుపుటకే తావీ పదవుల నలంకరించుటకు కారణము. అట్లు కార్యాచరణ సకాలములో జరుపబడుటచేతను రెట్టి ప్రశస్త రాజకీయమునకైనన్నూ అపవాదమున్నూ ప్రజలకు భరింపరాని కష్టములున్నూ, ఇహపరనష్టములున్నూ కలిసి కుదరకు యనుపట్టునేమే వత్తమనిపించు దుస్థితివచ్చును. గాన అత్యంత శీఘ్రముగా యీదుర్భర పరిస్థితులను తెలుసుకొనుట యవసరము. యీదిగువ కారణములచే నూతక్కముగా కరవు పరిస్థితులు పూర్ణముగా సంభవించిన సంగతి స్పష్టము కాగలదు.

(1) సంసారికి మూలాధారముగా నిర్ణయమై శుభ శోభనములకుగాని, కష్ట సుఖములకుగాని, కరవు కాటకములకుగాని, ఉపయోగించుటకు క్షేమధనముగా సంచయించుచున్న బంగారమునకు మారకపురేటు హెచ్చుచేయుట చేతను బంగారమమ్ముడైనసంగతి విదితముగాన ఆపదలకు ఆపదుపు స్వంత ఆధారము లేదు.

(కొరవ 11వ పేజీచూడుడు)

రాతినార పండ్లపొడి,

పెద్ద ప్యాకెట్లు	...	0—1—0
శ్యాంపిల్ ప్యాకెట్లు	...	0—0—6

హింటాక్ తాంబూల మాత్రలు.

100 మాత్రల ప్యాకెట్టు	0—2—0.
శ్యాంపిల్ ప్యాకెట్టు	0—0—3.

అనస్వాశ్రమము, చిన్నబజారు, నెల్లూరు.

దిస్టార్ ఆఫ్ ఇండియా

ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జనరల్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.

8, తంబుదాసువీధి, మదరాసు

అభివృద్ధి

చేరినవ్యాపారము	రు.	27,00,000
పూర్తి చేసిన వ్యాపారము ...	,,	20,00,000
దాదాపు ఆస్తులు ...	,,	2,00,000
గవర్నమెంటు హామీలపెట్టుబడి	,,	95,000
చెల్లించిన క్లయములు (ఇండస్ట్రియల్) స్కీములు.	,,	2,50,000

"కంపెనీ నిర్వహణ చాకచక్యమునకు కంపెనీ వారిని ప్రశంసింపక తప్పదు. ప్రస్తుతపు పాలసీదారులు రాబోవు పాలసీదారులు కంపెనీ పరిస్థితులకు గర్వించవలసిన అవకాశము కలదు" అని ఆక్చ్యుయరీ కె. బి. మాధవగారు ప్రశంసించియున్నారు.

ధారాళమైన కమీషను వేతనముపై పలుకుబడిగల ఏజంట్లు కావలెను.

యమ్. యస్. ఆర్. ఎ. గుప్త,
మేనేజింగు ఏజంటు.

త్వరలో త్వరలో వెలువడుచున్నది.

ఓరియంటల్ క్లాసికల్ టాకీసువారి

భక్త కబీరు

ముఖ్య పాత్రధారులు:

కబీరు	...	ఘంటసాల రాధాకృష్ణయ్య
భోగమల్లు	...	నారాయణ బాబు (కవితాసముతి)
సీతారా	...	పార్వతీభాయి

యింకను ప్రసిద్ధ నటశేఖరులు పాల్గొనియున్నారు. ప్రసిద్ధిగాంచిన R. C. A. ఫోటోఫోనుపై తీయబడినది.

For Booking:—

INDIA COMMERCIAL SYNDICATE,
47, Ezra St, Calcutta.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు.

ఆరేడు సంవత్సరాలుగా వెంకటగిరి ఎస్టేటు దివాన్లుగా పనిచేసిన పెట్టులోని, యితరత్రా ప్రాకులాడకుండా వుండిన న్యాయవాదులు వారి కొలను సోదరులు, న్యాయపతి పురుషోత్తమ రావుగారలకు యీ నెల 1 తేది నుండి క్వార్టర్ సీటుకు. ఇటీవల దివానులు మెల్లిగా తీసివేసి మాటపోవడానికి రహస్య కారణం మాత్రంగా గద్దెక్కిన రాజాగారు ఆఫీసరుగారు కనుక్కొని ఆదర్శ ద్వయాన్ని మంచిచేసుకుంటే తనకు చల వం కలుగదని తలంచి బ్రాహ్మణ ద్రయానికి కడుపు కొట్టాడని వెంకటగిరి మర్మాలెరిగిన వారం టారు.

* * *

హోంమెంబరు పని డిసపాయింటమెంటు తో కూడ, ఖాన్ సాహేబుగారి సత్పాత్రులు కాగలేకపోయారు కొందరు పెద్దలు. ఎందుకంటే మంచికలిగితే తరుపుగా కలుగుతుందని, చెడ్డకలిగితే తరుపుగా వస్తుందని. ఇన్నాళ్లు సులభంగా సంపాదించుకొనుచుండిన శాసనసభ సభ్యత్వం యీ మాటు దక్కుతుందో దక్కదోనని పోతుం దోయని కలవరం పుట్టింది. నాలుగు మూలలకు ప్రాకులాడడం అప్పుడే మొదలెట్టారు.

○ ○ ○

సాహేబుగారు ప్రచారానికి పోయేదానికి ముందుగా పోయి పార్టీచేయడానికి బోర్డుమార్పు యేర్పాటు చేయడానికి చక్రపెరుమాళ్ళుకూడా ఏర్పడ్డారు. కరటంపాడు క్యాంపుకు పోయిన వ్యూడు ఆత్మకూరులో రెస్టు తీసుకోవడానికి బోర్డు మార్పులను చక్రపెరుమాళ్ళు ముందుగోనే పోయి యేర్పాటు చేసివచ్చినాడట.

○ ○ ○

మహమ్మదాపురం వైపు సీటుల్లక్కడ యుండారని తర్వాత క్యాంపు మహమ్మదాపురానికట.

○ ○ ○

1935 సంవత్సరం ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలలలో మునిసిపల్ ఎలిమెంటరి పాఠశాలలలో కొన్నిటిలో జరిగిన అడ్మిషన్ల మొత్తం అధికంగా వున్నాయట. మార్చి 31 తేదికి అడ్మిషన్ల రిజిస్టరు మొత్తం తగ్గుతుందని చేసినపంటే తప్పా.

○ ○ ○

గతసంవత్సరంలో మునిసిపల్ టీచర్ల అక్రమంగా పున్నవిలు చాలా వున్నాయంటే యివన్నీ ఎలక్షన్ మెంబర్ల తీర్పుకోవడమే గాని ఈ సంవత్సరం మెండుగుంటాయి అన్నీ.

○ ○ ○

కొన్ని కాఫీహోటళ్ల నౌకరులలో బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సమ్మె శీనం వుంటుటచే, యింకా పైపైని తనిఖీ చేస్తుండడానికి టౌనులో ఒక విజిలెన్సు ఆఫీసరయేవున్ వుండడం అవసరం.

○ ○ ○

నాటక శాలలకు, సినిమాలకు లైసెన్సులు యిచ్చేటప్పుడుండే రూల్సును, కట్టు దిట్టాలు తరువాత అమలులో ఎందుకు వుండవని ప్రశ్నిస్తే యిటర్ల నడిగితే శానిటరి మెంటరి టిక్కెట్టుతో చాలామటుకు సర్దుకొచ్చునంటారేమో.

○ ○ ○

సింహపురి మిత్రబృందమువారు తమనటకుల్ని కిరాయి నటకులతోగూడా డబ్బు తీసుకొని నెల్లూరులోనే రంగు పూసుకోడానికి అంగీకరించడంతో యిన్నాళ్లనుంచి తమకుండే గౌరవానికి కళంకం యేర్పడింది. ఇటువంటివే సంఘాలకు చెడుపురుషుల్లాగ యేర్పడేవి.

○ ○ ○

కనిగిరి, దగ్గి బస్సులు బ్రేక్ సర్టిఫికేటు కోసరం వెంకటగిరికి పొయ్యే దానికంటే, నూపరింటెండెంటుగారు అక్కడ క్యాంపు చేసుకుంటే బాగుండదూ?

○ ○ ○

చినంజిమేడు ఫిర్కా

జమీన్ రైతు మహాసభ.

16 తేది ఎర్రపేడు స్టేషనువద్ద తోటలో.

శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారధ్యక్షతవహింపవలయునని ఆహ్వానింపబడియున్నారు.

రైతు లెల్లరు విచ్చేసి సభను జయప్రదముగావింప ప్రార్థన.

ఆహ్వానసంఘము.

To join as subscribers
for *'Sunday Times'*
'Ananda Vikatan'
Please apply to—
M. A. RAJAGOPAL RAO,
Trunk Road, Nellore.

ఒక కుర్రోడుపోయి ఒక కవున్సిలరును వుద్యోగమిప్పించమని ఆశ్రయిస్తే కమిషనరు వచ్చిన తర్వాత తమ సీతాలు సాగవన్నారట తరుపుగా రెండు మీటింగులకు వ్రాసిన తిరక్కుండా యింటర్ పెలేషన్సు పంపితే వుద్యోగం దానంతటు అదే యింటికి వస్తుందన్నాడట ఆ కుర్రోడు.

* * *

6 తేది సాయంత్రం నెల్లూరుకు ఒకబస్సు వస్తుండగా వెంకటాచలం పోలీసుస్టేషన్ వద్ద 25 నిమిషములు 6 గంటల వ్రత్తుడు నెల్లూరు అక్టింగు సర్కిలు యిన్స్పెక్టరుకోరకై నిలువవలసి వచ్చెనవియు, కడకు యిన్స్పెక్టరుగారు వచ్చి ఓవర్ లోడు అకునని వెనక్కు పోవలసి వచ్చెననియు, ఆ విషయం కండక్టరు ట్రిప్ సీటులో కూడా వ్రాసెనని తెలుస్తున్నది.

చిత్తూరు వార్తలు.

వెంకటగిరి ఎస్టేటు వాస్తవ్యులైన టి. ఏ. రంగారెడ్డి గారికి అనుభవంలేని నారాయణవరం తాళిలుగిరి తగుల కట్టినందుకు యిక్కడ ఎలక్షన్ జోరంతా అక్కడకూడా సాగించాడట. ఎక్కడ్లు ప్రాంతాల్లోంచి బంధు వర్గాన్నంతా బలరామిరెడ్డిగారి దేశం బందొబస్తుచేశాడట జస్టిసు పక్షాన్ని గెలిపించడానికి కాని రెడ్డిగారి కథ అదయేమి సాగలేదు. అందువల్లనే దేవస్థానం యెస్టేటులో యిప్పటికీలేని అరెస్టు వారంట్ల మర్యాద ఓట్లు యివ్వనివారిపై ప్రయోగిస్తున్నాడట ఆరెస్టువారంట్లు బాధలు తన యెస్టేటులో కండ్లారచూస్తూ అనుభవించే బంధుమిత్ర వర్గాలు ఆదరించడానికి శక్తిలేక అంతరంగికంగా కుందుచుయిదేవర్దతని అతికలోకూడా నూతనంగా ప్రవేశపెట్టడం రైతు కుటుంబంలో భక్తి పెరిగి కష్టసుఖాలనుభవిస్తుండే రెడ్డిగారికి చెప్పాల్సిందేముంది.

* * *

కాళహస్తి బోర్డు సభ్యులు ఆనాడు కలవక పోయినా యీనాడైనా కలస్తారా అంటే, యింకా పెద్దవారికే లాగుతున్నారట! ఓటర్ల తెలివి తక్కువకు గుణపాఠం నేర్పడానికి.

* * *

కలరా యీజిల్లాలో అక్కడక్కడ తలెత్తుచున్నది. హెల్తు ఆఫీసరుగారి పరామర్శ తక్కువంటారు యిక్కడి ప్రజలు.

* * *

దేవస్థానం పరిపాలనే మఠంవారి పాలనే మెయ్యరేట్లు కాగున్నదని అనుభవజ్ఞులు చెప్పుచున్నారు. ఈబోర్డే గాక రెవిన్యూ ఆఫీసరు మొదలు వుద్యోగస్తులంతా రిక్తలు చేస్తేనే దేవస్థానపు ఎస్టేటు పరిపాలన చక్క పడతదని నమ్మడానికి వీలులేదు.

త్వరలో ప్రదర్శింపబడును.

దిన్యూటాకీ పిక్చర్ పాలెస్, నెల్లూరు.

(క్రొత్త హాలులో)

మదన్ థియేటర్సు, లిమిటెడ్, కలకత్తా, వారిచే తయారుచేయబడిన

నూతన తెలుగులో మాట్లాడేఫిలుం

రాణి ప్రమీల

లేక

ప్రమీలార్జునీయం

తేదీకై ఎదురుచూడుడు.

పవిత్ర భరతఖండ పాండవుల చరిత్ర = స్త్రీల యొక్క ధైర్యసాహస నైపుణ్యాదిగుణములను సోదాహరణముగా బోధపరచు సత్య దేశీయ చరిత్ర—విద్యనేర్చిన స్త్రీలు పురుషుల కింకరిమాత్రమును తెలిసికొనుటకు బోధించు నిజదృశ్యము – మనోహరములగు మాటలు – పాటలు – ఆటాల – నాట్యాల మానసందింప దగినవి ఆనందదాయకము.

ఇందు దివ్య భవనములు తమాషా ఛాయాచిత్రములు (ట్రిక్ సీనులు,) నాటకముల సుందరపు స్వప్నలు, మనోహర మృగములు తగిన యలంకార వైభవములు అసమానములు. కని, విని ధన్యులు కండు!

మద్రాసు శాసనసభ.

రైతులకు ఋణ సౌకర్యములు.

భూమ్యభివృద్ధి ఋణముల శాసనము క్రిందను వ్యవసాయకుల ఋణముల చట్టముక్రిందను రైతులకు ఋణముల నొసగుటకు ఇప్పటికంటె యెక్కువ సులభములగు పద్ధతుల నవలంబింపవలెననియు, పదరు ఋణము పుచ్చుకొనువారు శేరము కారణముచే తిరిగి ప్రభుత్వమువారికి కిస్తీచేయుట ప్రజల ఆర్థిక దుస్థితిని గురించినచో చాల అన్యాయమని జి. రామేశ్వరరావు గారొక సవరణను ప్రవేశపెట్టిరి. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు భారత ప్రభుత్వమువారికి మాటికి 8¾ చొప్పున మాత్రమే వడ్డీ చెల్లింపుచు రైతులకొసగిన మొత్తములపై 100 కి 6¼ చొప్పున వడ్డీ వసూలు చేయుటకు నిరసించిరి. ఈ సవరణపై సభ్యులు కావించిన ఉపన్యాసములు రివిన్యూ బోర్డువారి విచారణ కంపి, ఋణముల నిర్వహణము చక్కబడునట్లు చూతుమని రివిన్యూ మెంబరుగారు వాగ్దానం మొనంగినందున సవరణ ఉపసంహరింపు కొనబడెను.

పొగాకు పన్ను

పొగాకుపన్ను విషయమున 602 అభిప్రాయములు ప్రభుత్వమువారికి చేరినవి. 18 అనుకూలము మిగిలిన వన్నియు ప్రతికూలము.

సెలెక్టు కమిటీవారు నివేదికను గావించియుండిరి. దానిని 8 తేదీన చర్చకు దీసుకొనవలసియుండెను. ఆలోచన రివిన్యూ సభ్యుడు తానిప్పుడు యీ చట్టమును ప్రతిపాదింపననియు మరొక రోజున ప్రతిపాదించెదననియు ప్రకటించెను.

క్షామనివారణ నిధి.

క్షామనివారణ నిధి రు 40 లక్షలుకు ప్రభుత్వ ఋణ పత్రముల కొనవలెనని తీర్మానింపబడెను. వ్యర్థముగ ఖజానాలో వుండుటకు బదులు కొంత వడ్డీ రాగలదు.

దేవాదాయముల బోర్డు.

హిందూ దేవాదాయపు బోర్డు పరిస్థితులు అధ్వాన్నముగ నున్నవనియు, ఖర్చులు భరించు కొన జాలకున్నదనియు, లోగడ ప్రభుత్వము వారు యిచ్చిన ఋణముమీద వడ్డీనిగూడ బోర్డు చెల్లించిలేక పోయిననియు, ప్రభుత్వపు ఋణము ను చెల్లించినచే తప్ప లేనిచో బోర్డును రద్దుచేయవలెను లేదా ప్రతిసంవత్సరము బోర్డుయొక్క ఆదాయ వ్యయపట్టిక శాసన సభవారిచే ఆమోదింపబడవలెనని జి. రామేశ్వరరావు గారిచే ప్రవేశపెట్టబడి చర్చజరిగి ఓటుకు పెట్టబడి ఓడిపోయెను.

పట్నాయకుగారి బిల్లు.

ఆహార పదార్థముల ధరలు తగ్గినపుడు, శిస్తును నిర్ణయించినపుడు ఏ ధరలపై ఆధారపడియుండెనో వానికంటె హాలు పాలుధరలు 100 కి 18¾ తగ్గియున్న, అంతకంటె యెక్కువకు తగ్గినను కారణముచే రైతులు శిస్తు తగ్గింపును గోర వచ్చునని సెలెక్టు కమిటీవారు పట్నాయకు బిల్లును సవరించియుండిరి. ఈ బిల్లు 6 తేదిన చర్చకు వచ్చెను. 30 సెక్షన్ క్రింద హెచ్చు చేయబడిన శిస్తులుగల భూములకుగూడ తగ్గింపును గోరుటకు రైతులకు అధికార మొసగునటుల పెద్దిరాజుగారొక [illegible] ప్రతిపాదించిరి. అది అంగీకరింపబడెను. పెద్దిరాజుగారు 32 ఎ (2) సెక్షనుకు మరొక సవరణ ప్రతిపాదించిరి. శిస్తు నిర్ణయించుటలో ప్రమాణముగ దీసుకొనబడిన ధరలకును [illegible] సంవత్సరమున గల ధరలకును ఎట్టి సంబంధముండునో, ఆసలు శిస్తుకును, తగ్గింపుపోగా చెల్లింపవలసిన మొత్తమునకు అదేవిధముగ

వివిధ వార్తలు

—()—

సూళూరుపేట సబ్ యిన్స్పెక్టరుపై కేసు

సూళూరుపేట సబ్ యిన్స్పెక్టరుపై సూళూరు జాయింటు మేజస్ట్రేటు వారివద్ద తీసుకొని రాబడిన కేసులో 202 సెక్షను క్రింద ప్రిలిమినరి విచారణ జరిగినది. ఫిర్యాది కాళీశ్వరు, ఇంకా నలుగురు సాక్షులను విచారించిన తర్వాత జాయింటు మేజస్ట్రేటు గారు కేసును ఫైలుకు తీసుకొని ముద్దాయి అయిన సబ్ యిన్స్పెక్టరు గారికి ముద్దాయి సమ్మను చేసిరి. కేసు ముద్దాయి హాజరుకు 15-2-36 తేదికి వాయిదా వేయబడినది.

శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు బి. ఎ., బి. యల్. ఫిర్యాది తరఫున సాక్షులను విచారించిరి.

♦　♦　♦

ఇండియాలో 1935 36 లో 33,68,000 యకరముల గోదుమ పంట వేయబడెను. ముందుసంవత్సరము 33,168,000 యకరములు.

♦　♦　♦

క్వెట్టాకు భూకంపము వచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వమువారి అనుమతి లేనిదే యెవరును పోగూడదను నిషేధము యీనెల 1 వ తేదినుండి తొలగింపబడినది. భూడికి తీయబడిన ఆస్తి విలువ రు 42 లక్షలు. శవములసంఖ్య 34?9 వ్యవసాయదారులకు నీటి యంత్రములు వగైరాలకు రిపేర్లు చేసుకొనుట కిచ్చినది రు 32,471 ఇతర పరిహార మొత్తము రు 2,12,1600 సహాయము పొందినవారి సంఖ్య 2519.

♦　♦　♦

జస్టీసుసభ్యులు సర్. ఎ. పి. పాత్రో వెంకటగిరి కుమారరాజా, ఖాన్ బహదూరు యాహ్యాలీ సాహెబు డా. పి. సుబ్బరాయన్ మెంబరియారు డి॥ ఐ॥ యం. గోపాలస్వామి మొదలియారు ఏ. అప్పారు పిళ్లె, ఆర్. శ్రీనివాసన్, కేశవరామమూర్తి, శ్రీమతి అలమేలు మంగతాయారమ్మాళ్ గారలు 31 తేదిన రివిన్యూ సభ్యునిజూచి పొగాకుబిల్లును వదలుకొన వలయునని కోరిరి.

మరియొక ప్రతినిధి వర్గము పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణాజిల్లాల రైతుల పక్షమున సి. కోలంద రెడ్డి, పెద్దిరాజు, కె. పట్టాభిరామయ్య, కల్లి చిట్టి అబ్బాయి, కేసరపల్లి ఆంజనేయులు, వంకదారి సర్వనారాయణ, సిరిపల్లి సీతారామయ్య గారలు కూడ రెవిన్యూసభ్యుని దర్శించి పొగాకు బిల్లువల్ల ఏర్పడు కష్టములను విశదపరచిరి. భూమిశిస్తు రెమిషనులకును, పొగాకు బిల్లునకును ముడిపెట్టకూడదని విన్నవించిరి

♦　♦

[illegible] ఆరోగ్యము

గాంధిమహాత్ముని కు [illegible] ఆరోగ్యము కుదుటపడుచున్నది. వారికి సంపూర్ణమైన విశ్రాంతిగూడ కలిగినది.

*　*　*

ఒరిస్సారాష్ట్ర ముఖ్యపట్టణం

ప్రభుత్వమువారి వుత్తర్వుల మేరకు ఒరిస్సా రాష్ట్రమునకు బరహాంపురమును ముఖ్యపట్టణముగ చేయువిషయమై గంజాంజిల్లా కలెక్టరువారు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు, జిల్లాబోర్డు ఇంజనీరు గారలతో సంప్రతింపులు గావించిరి.

తగ్గింపబడిన పిమ్మట [illegible] చెల్లింపవలసిన మొత్తము, 30 వ సెక్షను ప్రకారము హెచ్చింపబడక పూర్వపు శిస్తుకంటె తక్కువుండరాదను సవరణను (?) సుబ్బరాజుకు తీర్పుకలసినదని ప్రతిపాదించిరి. సభవారిచే [illegible]. బిల్లు [illegible] అంగీకరించబడె కానివ్వమనియెను.

1934 సంగలో ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన లెఖల ప్రకారము 4 కోట్ల 20 లక్షల జనసంఖ్య మద్రాసు రాష్ట్రంలో 784 ఆసుపత్రులు మాత్రమే కలవనియు, 200 చ॥ మైళ్లకు ఒకటిన, 60 వేల జనసంఖ్య కొక్కటి వంతున యేర్పడినది. ఆసుపత్రులలో రోగులనుంచి వైద్యము చేయుటకు తగినవసతులు 7635 మందికి మాత్రమే కలవు. అంతయే జనసంఖ్యగల గ్రేటు బ్రిటనులో 952 ఆసుపత్రులును, 52000 రోగులకు చికిత్సచేయుటకు వసతులు గలవు ఇవికాక చిన్న వైద్యశాలలు విశేషము కలవు.

♦　♦　♦

లండను నగరములోని పత్రిక కార్యాలయములందు పనిచేయు స్త్రీల సంఖ్య 5588 వీరిలో పత్రికా రచయితలు 188 మంది.

♦　♦　♦

ఇంగ్లండులో నిరుద్యోగుల సంఖ్య 2,159,000

భార్యను చంపి బావిలో వేసెనని రిపోర్టు

తే 28-1-36 దిన అలగానిపాడు కాపురస్తుడు పుచ్చలపల్లి లచ్చారెడ్డి తనభార్యను తన్నుటచే ఆమె చనిపోయెననియు, అంతట శవము బావిలో పడవేయబడెననియు మరుసటి వుదయం భార్య బావిలోపడి చనిపోయెనని లచ్చారెడ్డిగారి తండ్రి సుబ్బారెడ్డిగారు పోలీసు వారికి రిపోర్టుచేసెననియు, పోలీసు సబ్ యిన్స్పెక్టరు, సర్కిల్ యిన్స్పెక్టరు విచారణ క్రమముగ జరుపలేదనియు, వారికి లంచము యివ్వబడెనని పుకారా వున్నదనియు, సర్కిలు యిన్స్పెక్టరుగారు అలగానిపాడులో క్యాంపుచేసి వుండినపుడు సుబ్బారెడ్డి పెద్ద కొడుకగు రామిరెడ్డి పల్యారు చెంచు రామిరెడ్డి వద్ద రు 100 లు అప్పు తెచ్చి యున్నాడనియు అందువలన న్యాయమైన విచారణ గావింపలేదని చనిపోయిన ఆమె తండ్రియగు లేబూరు కోదండ రామిరెడ్డిగారు జిల్లా సూపరింటెండెంటుగారికి అర్జీ పెట్టుకొనిరి. 5 తేది వుదయం సూపరెంటుగారు అలగానిపాటికి వెళ్లిరి. స్వయంగా విచారణ చేసివచ్చిరి. రు 100 లు అప్పుతెచ్చిన లెఖలను స్వయముగ తనిఖీచేసి లెఖ పుస్తకములలో గూడ చేవ్రాలు పెట్టివచ్చిరట. పెటిషనరు తరఫున అన్నదాత ఆది నారాయణయ్య గారు బి. ఎ బి. యల్. పెటిషన్ దాఖలుచేసిరి.

నెల్లూరు వేణుగోపాలస్వామి దేవాలయమునకు పి. పున్నయ్యగారిని (ట్రస్టియన్) జిల్లా జడ్జిగారు నవంబరు 8 తేది నియమించిరి.

*　*　*

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు మీటింగు 17 తేది జరుగును.

*　*　*

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీలో నౌకరులకు జీతాలు యిచ్చుటకుగూడ నిలువ డబ్బులేదట.

♦　♦　♦

నెల్లూరు ఆత్మకూరు లైనులో బస్సులపోటీ తీవ్రముగావుంది

-కాళహస్తి దేవస్థానము మేనేజరుపై క్రిమినలు కేసు.

జనవరి తే 28 దిన ఎడాదవుమెంటు బోర్డు ప్రెసిడెంటు శ్రీయుతులు కొండప్పగారు సాక్ష్యమివ్వవచ్చిరి. ప్రాసిక్యూషన్ తరఫున పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు మ-రా-రా-శ్రీ: వేట్లూరు వెంకటరమణయ్యర్ బి.ఏ, బి.ఎల్, గారు కలెక్టరు ఉత్తరువు మేరకు వచ్చిరి. కొండప్పగారిని కొన్ని రికార్డులు హాజరుచేయుటకై సమ్మను చేయగా వారు కాళహస్తి దేవస్థానమునకు సంబంధించిన రికార్డులన్నియు హాజరుపరచిరి. వాటిని వెదకి కావలసిన కాగితములన్నియు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ గారు తీసికొనిరి. అందు పై 15 తేది వాయిదా వేయబడినది. ఆదినము యెక్కువ మైకముయిచ్చిన కాళహస్తి టవున్ బ్యాంకి సెక్రిటరీ గారు సాక్ష్యమిత్తురు.

ఫిబ్రవరి 21 మహాశివరాత్రి ఉత్సవమునకు కావలసిన యేర్పాట్లు యిప్పటివరకును యేదియు కనబడుటలేదు. 17 తేది ఉత్సవము ప్రారంభము దైవకృపవలన కలరా జొర్తుగ పోయినది. ఉత్సవమునకు భక్తుల సెకులు వత్తురని నమ్మకము.

కేసరి రత్నత్రయము

లోధ్ర

గర్భాశయరోగ నివారిణి

స్త్రీలకు గలుగు బురుకూలు, బహిష్టి కానందుట, అకాలబహిష్టి, మైల జాస్తిగాను, తక్కువగాను పోవుట, కనుమలోగాను, సంతానహీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, సూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు స్త్రీ మర్మవ్యాధులను కుదుర్చును.

వెల 12 డో రు 3; 6 డో రు 1-10-0

అమృత

రక్తశుద్ధి ప్రావకము

ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సొమరితనము, మేహవ్రణములు, ఘుషపంకటములు, విస్ఫోటకము, కడుపులోమంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమునకు కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

వెల 12 డో రు 3; 6 డో రు 1-10-0

అర్క

సర్వజ్వర నివారిణి

వాత, పిత్త, కఫ, విషమ, చలి, సన్నిపాత, ఆగంతుకాది సమస్త జ్వరములను నివర్తించును.

వెల 6 డో 2-8-0; 3 డో 1-8-0
1 డో 0-8-0

కేసరి కుటీరం

ఎగ్మూరు :: మద్రాసు

బ్రాహ్మీ ఆమలక తైలము

మానసిక, శరీరవ్యాధుల మంత్రమువలె పనిచేసి నేత్రములకు చల్లదనము బుద్ధికి చురుకుదనమును ప్రసాదించును 4 ఔన్సులు వెల 1-3 13 అణాలు వరదాచ కము సమస్త శిరోరోగముల నివారించి మంచి బలమును, ఉత్సాహమును వీర్యవృద్ధిని కల్గించును డబ్బీ వెల రు 1—4—0 2 డబ్బీలు చాలును. గులాబీ లేహ్యము=మలబద్ధకమును హరింపజేసి సుఖవిరేచనములు కల్గించుటలో అత్యుత్తమమయినది. డబ్బీ 8 అణాలు లేటులాగు ఉచితము,

బ్రహ్మమిత్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,

వంకలూరు, దుగ్గుడి సపోస్టు, గుంటూరు

అది - ఇది

లక్నో కాంగ్రెసు అధ్యక్షత.

లక్నోలో జరుగనున్న కాంగ్రెసు మహాసభకు అధ్యక్షతకు వివిధ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముల ఎన్నికలు జరిగినవి. 21 రాష్ట్రములకుగాను 19 రాష్ట్రములు పండిత జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ గారిని ఎన్నుకొనినవి.

జర్మనీ రసాయన ఫ్యాక్టరీలు.

పొరబాటున మాట్లాడునపుడు విషయములు బయటపడునను భీతితోను, గూఢచారుల భయముచేతను, జర్మనీ రసాయన కర్మాగారములందు విదేశ విద్యార్థులను చేర్చుకొనుట లేదట. అందు ముఖ్యముగ భారత విద్యార్థులను చేర్చుకొనరట. యుద్ధమునకు పనికివచ్చు రసాయనములను తయారుచేయు ఫ్యాక్టరీలు తీవ్రముగా పనిచేయుచున్నవని వీటిని రెండుసంవత్సరములలో గూఢచారులు కాపులా చేయుచున్నారు.

అగాఖానుగారు గవర్నరుపని అభిలషించుట.

అగాఖానుగారు ఈనెల 1 వ తేదిన కరాచిలో సింధు మహమ్మదీయులొసగిన సన్మానమునకు ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు హిందువులు, మహమ్మదీయులు భేదభావములు మాని సింధు రాష్ట్రము ఆదర్శ రాష్ట్రముగ నుండుటకు పాటు పడవలెనని హెచ్చరించిరి. నూతన సంస్కరణములందు తాను గవర్నరు పదవికి తక్కువపని యేదియు అంగీకరింపజాలనని తెల్పిరి. విద్య, శిశు రక్షణ, ప్రసూతి చికిత్స, ఆరోగ్య వైద్య సహాయములు, రైల్వేలు యివన్నియు అందరికి సమానముగ సంబంధించిన వ్యవహారము లైయుండ, హిందువులకు మహమ్మదీయులకు వైషమ్యములు యేర్పడుటకు అవకాశము లేదనిరి.

కాకినాడకుట్రకేసు.

కాకినాడ కుట్రకేసు 1934 ఫిబ్రవరి 5 నుండి ఏప్రిలు 12 వరకు జరిగెను నెల 1 కి తూర్పుగోదావరి జిల్లా అడిషనల్ సెషన్సు జడ్జికి రు. 2250 లు, ఒకట్రాన్సులేటరుకు రు. 70 లు ఒక గుమాస్తాకు రు. 30, ముగ్గురు బంట్రోతులకు ఒక్కొక్కరికి రు. 12 లు యివ్వబడెను సీనియరు న్యాయవాదికి చెల్లింపబడిన రుసుము ప్రారంభ విచారణ యందు రు. 11,700 సెషన్సు విచారణయందు రు. 19,600 హైకోర్టు అపీలులో 2,500 సహాయకు జూనియరు న్యాయవాదికి కాకినాడల జరిగినరోజులలో రు 50 వంతునను, రాజమండ్రిలో విచారణ కాలమందు రు. 35 లు వంతునను యివ్వబడెను.

ఒట్టావా ఒడంబడికవల్ల ఇండియా కష్టము.

ఒట్టావా ఒడంబడికవలన ఇండియాలో కలిగిన వ్యాపార ఫలితములను గురించి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గావించిన నివేదికను భారతీయ నర్తక సంఘపతి కవిటివారు విమర్శించుచు ఇండియాకు నష్టము కలిగినదని చెప్పి ఐరోపా యుద్ధానంతరము బ్రిటిష్‌వారి విదేశ వ్యాపారము హీనించి పోయెనియు, అందుచేత వారి వ్యాపారాన్ని వృద్ధిచేసుకొనడానికై సామ్రాజ్య మంద తటను బందోబస్తు చేయుటకై ఒట్టావా ఒడంబడిక 1932 సంలో తయారు చేయబడెననియు, భారత దేశమునుండి పాల ధాన్యములు, సీసము అనిసెగింజలు, కాఫీ విత్తులు, తేయాకు, గొడ్డుచర్మములు, మేకతోళ్లు, గోనునార, ప్రత్తి, ఇనుము, పొగాకు దినుసులు ఎక్కువగా విదేశాలకు ఎగుమతి చేయబడుచుండినవనియు, ఒట్టావా ఒడంబడిక ప్రకారం ఇంగ్లండు దేశము తనకు కావలసిన యీసరకులను అన్యదేశములనుండికొనక ఇండియానుండియే కొనవలెననియు, దీనికి బదులుగా ఇండియాకూడ తనకు కావలసిన సామానులు ఇంగ్లండునుండియే ముఖ్యముగా తెప్పించుకోవలెననియు చెప్పిరి. బ్రిటిష్ వారు తమసరకులమీద ఇండియాలో తక్కువ రేపు సుంకములు విధింపబడు నటుల యేర్పాటుచేసుకొనుటచేత ఇతర దేశాలవారు ప్రతీకారంగా భారతదేశపు ముడిసరకులను తెప్పించుకొనుట మానుటచే ఇండియా ఎగుమతులు తగ్గెను. జర్మనికి 1929-30 సంలో రు. 266 లక్షలును. 1931-32 సంలో రు. 103 లక్షలను విలువగల ఇండియా ఎగుమతులు జరిగియుండగా, ఒట్టావా ఒడంబడిక తరువాత రు. 70 లక్షల మాత్రమే ఆయెను. సామ్రాజ్యేతర దేశాలకు ముడిసరకుల ఎగుమతులు తగ్గుటచేత పంటలకు గిరాకీలేక నిల్వయుండుటయును, ధరలు తగ్గుటయును కల్గుచున్నవి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర యువజనమహాసభ.

గతనెల 29 తేదిన కాకినాడలో జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్ర యువజనమహాసభలో సంపూర్ణ స్వరాజ్యము కాంగ్రెసు ఆదేశమనియు, దానిని నేటి నాయకులు మంత్రిపదవీ స్వీకరణ విషయమై కోరడను దాని ఆదర్శమునకు వ్యతిరేకమని తీర్మానము గావించిరి.

జవహర్లాలుగారి ప్రకటన.

జవహర్లాలుగారు లక్నోకాంగ్రెసున కధ్యక్షులుగ నెన్నుకొని పండులకు కృతజ్ఞత తెల్పుచు గావించిన ప్రకటన యందిటులుచెప్పిరి.

ప్రపంచమందు అన్ని దేశములలోను స్వాతంత్ర్యమును అభివృద్ధిని కోరుచున్న అత్యధిక సంఖ్యాకులగు సామాన్య ప్రజలపక్షమొకటియు సామాన్య ప్రజలకు స్వాతంత్ర్యము లభింపనుండ చేయుటకు దీక్ష బూనినటువంటిసంఘ బలములగల పక్షమొకటి కలదనియు, ఇండియాలో కూడ యీపక్షము ఒకదానికొకటి ప్రతికూలముగ నున్నవనియు, భారత కాంగ్రెసుమహాసభ వెనుకటివలెనే సామాన్య ప్రజలతోనే చేరగలదనియు, సామ్రాజ్యవాదులకు ప్రతికూలముగా పని చేయగలదనియు ప్రకటించిరి.

దివంగత నారాయణ రాజుగారి ఎన్నికపై దావా

పశ్చిమగోదావరి జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నికలో దివంగత నారాయణ రాజుగారికి (కాంగ్రెసు) 21 ఓట్లును, రావులపాడుకు బడేటి వెంకట్రాయుడ్యు గారికి (జస్టీసు) ఒట్లుగ వచ్చుటచే నారాయణరాజుగారు ఎన్నుకొనబడిరి. నారాయణ రాజుగారికి వచ్చిన 21 ఓట్లలో 5 ఓట్లు చెల్లకపోవుటచేతను, ఎన్నిక క్రమముగ జరుపబడలేదనియు, యీ కారణములచేత తాను గెలిచినట్టుల నిర్ణయింపకలేదనియు వెంకట్రాయుడ్యు గారు ఎలక్షన్ కమీషనరును జిల్లాజడ్జిగారి కోర్టులో పెటిషనును శివ తేదిన దాఖలుచేసిరి.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి గారు,
చిన్నబజారు, నెల్లూరు.

బంగారు పెండిలులు చిక్కియుకు సిద్ధముగ నున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వ బడును.

విలువగల కలములతో నగలు తయారు చేసి యివ్వ బడును.

బిద్దల లివర్ & స్ప్లీన్ వ్యాధులకు
పండిత డి. గోపాలాచార్యుల వారి
బాల భాస్కర
ఆయుర్వేదాశ్రమము, మదరాసు.

వెల స్వల్పము! ఫలమధికము!!

ఎల్లప్పుడును శ్రేష్టమైన
కామాక్షి మెడికేటెడ్ పండ్లపొడిని
వాడుడు.

ఇది పండ్లకు కుభ్రపరచి, పండ్లనుండి నెత్తురుకారుట! వంటి నొప్పిని మొదలగు దంతవ్యాధులను బాగొట్టి పండ్లను గట్టిపరచి, సుర్యములవలె ప్రకాశింపచేయును. ప్యాకెట్టు రు. 0—6—0.

వ్యాపారస్తులకు మంచి కమీషన్ యివ్వబడును.

కామాక్షీదేవి ఔషధ స్టోర్స్,
ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

చందాదారులకు విజ్ఞప్తి.

కోవూరు తాలూకాలో చందాలు వసూలు చేయుటకు, నెల్లూరు వెంకట శేషయ్యగారిని, ఆత్మకూరు తాలూకాలో వసూలు చేయుటకు కనుపర్తి వెంకట సుబ్బయ్యగారిని ఏర్పరచాము. చందాలు వారిపరంగా యిచ్చి రశీదు తీసుకొనవలెను.

—మేనేజరు.

జమీన్ రైతు
శుక్రవారము.
7—2—36.

గంజాం జిల్లా కఱవు

గంజాంజిల్లాలో ఈ వత్సరము కఱవు సంప్రాప్తమైనది. దుక్కా సూర్యనారాయణరెడ్డి, గొతు లత్సన మొదలగు రైతునాయకులు యీ కఱవు విషయములగూర్చి ఆందోళన ప్రారంభించిరి. క్రింది ఉద్యోగులెవరును రైతుమొరలను ఆదరించక పెడచెవినిబెట్టిరి. అంతట కలెక్టరు వారికి రైతు రక్షణయాత్రల సాగించిరి. ఇంతలో ఆంధ్రరైతు సంఘాధ్యక్షులైన రంగనాయకులకు వ్రాసిరి. రంగాగారు గంజాం జిల్లాలో డిసెంబరు మధ్యభాగమునపర్యటనమునల్పి అచ్చటికఱవు పరిస్థితులన్నియు తెలుపుచు స్టేటుమెంటునొకదానిని ప్రకటించిరి. ప్రభుత్వమునకు సైతము వ్రాసిరి. ప్రభుత్వమువారు రంగాగారి రిపోర్టును జిల్లా అధికారులకు పంపియుందురు. అందుపై కలెక్టరు వారు విచారణసల్పి కఱవు పరిస్థితులు లేవనియు, రాకుండా ఆపుటకు వలయు ప్రయత్నములకై కావులు త్రొవ్వించుట, తక్కావి ఋణములిచ్చుట మొదలగు పనుల నిమిత్తము రక్షి లక్షలను కలెక్టరువారు ప్రభుత్వమునకు సిఫార్సుచేసినట్లు తెలియుచున్నది. రైతులకు భూమిశిస్తులు ముజరాలు యివ్వవలెనని జమీందారులకు సిఫార్సుచేసిరి. ఆ ముజరా మొత్తములు జమీందారుల పేష్కష్ నుండి ప్రభుత్వము మినహాయించునని గూడ తెలియుచున్నది. తర్వాత కఱవు కమీషనరుగారు వచ్చి గంజాం జిల్లాను చూచిరి. జిల్లా రైతుసంఘ నాయకుడైన శ్యామసుందరరావుగారు గూడ వారిని దర్శించి కఱవుపరిస్థితుల వివరించిరి. రైతు నాయకులుగూడ వేలకొలది రైతులతో కమీషనరుగారిని దర్శించిరి. వారు గారు ఈ పరిస్థితుల మధ్యకఱవేదరేమీ లేదని అనుమానము కలుగుచున్నది. కఱవు వున్నట్లు ఒప్పుకున్నచో యేబదివేల రూపాయలను యేబది లక్షలలో కఱవునిధినుండి ఖర్చు పెట్టవలసి వచ్చును. గతవత్సరమే నలుబది లక్షలవరకు రాయలసీమ క్షామమునకు ఖర్చుపెట్టిరి. కావున ఈ వత్సరముగూడ ఖర్చుపెట్టుటకు వెనుదీసి యితర కారణములతో నిజపరిస్థితుల కప్పిపుచ్చి యే నాలుగైదు లక్షలతోనే జిల్లానంత సరిపెట్ట జూతురు. ఇదిభావ్యముకాదు. రంగాగారు స్వయముగ పర్యటనము సల్పి అచ్చటి నిజపరిస్థితుల ప్రభుత్వమునకు తెలిపిరి. రాయలసీమ క్షామ పరిస్థితులలోగూడ రంగాగారే ప్రథమమున పర్యటనముసల్పి క్షామపరిస్థితుల ప్రకటించిరి. దానిపై ప్రభుత్వము తగిన చర్యతీసుకొని రైతులకు చాల వరకు ఉపకారముచేసిరి. అల్లే యీ గంజాంజిల్లారైతు విషయములో గూడ ఉదారబుద్ధినే ఉపయోగించి కాటక బాధల ననుభవించు రైతులకు తగు సాయము చేయుట అత్యవసరము. రైతులు సైతము తీవ్రాందోళన సాగించి తగు న్యాయము జరుగువరకు పట్టువీడకుండుట సైతము అత్యవసరము. శాసన సభ్యులు యీలాంటి తరుణమున తాము స్వయముగ చూచియు, శాసన సభలో తీర్మానము నుపపాదించియు, అనధికార కమిటీని పంపి విచారించులాగున జేసియు రైతులకు ఉపకారము చేయుటఅత్యవసరము. జిల్లాలో యింత ఆందోళన జరుగుచుండ ప్రజాప్రతి నిధుల మనుకొను జస్టీసు సభ్యులు కండ్లు మూసుకొని యుండుట వారి రైతు సేవకు తార్కాణ మనవలె. యింతటనైనను తగినచర్యకు గడంగెదరని కోరుచున్నాము.

ఏర్పేడు జమీన్ రైతుల సభ.

గతనెల 25 తేది కాళహస్తి డివిజను చినంజిమేడులో రైతులు సమావేశమై తమ కష్టనివారణోపాయముల గూర్చి ఆలోచించుకొని పానగల్ జమీన్ రైతులును, కరకంబాడి, కృష్ణాపురం ఎస్టేటు రైతులును ఫిబ్రవరి 16 తేది ఏర్పేడు స్టేషనువద్ద మహాసభ జరిపి అందులోని తీర్మానముల 17 తేది వేలకొలది రైతులు కాళహస్తికి భజనలతో కాలినడకను వెళ్లి తమ తమ జమీందారులకు ఆ తీర్మానముల నందజేసి తమ కష్ట నివారణముల చేయవలెనని ప్రార్థించ రైతులు దృఢనిశ్చయులైనట్లు తెలియుచున్నది.

ఇరువదవ శతాబ్దమున సైతము ఇంకను జమీందారులు తమ రైతులవద్ద నుండి సగభాగము పంట ధాన్యమును కోరి ఆ ధాన్య కోతనురిపిడి విషయములో సైతము రైతులను సకల యిబ్బందుల పెట్టుచు సకాలమునకు వారికి కోత నురిపిడులుగూడ జరుగనివ్వక బాధ పెట్టుచుండుట నిండా సంతాపకరము. శాశ్వతముగా రైతులు యిట్టి కష్టములు భరించవలెనని శాసించు కాలము అంతరించినది. ఎస్టేటుల్యాండుఆక్టు చేతబట్టుకొని కోర్టుల కేగుట ఇరువురికి వ్యయహేతువేగాక పరస్పర విశ్వాస వినాశకరము. అధికార వర్గమున పలుకుబడికల జమీందారుల వింతబుద్ధుల నటుండనిచ్చి, తక్కిన జమీందారులైనను తమ రైతులప్రక్క దృష్టులనిగుడ్చి వారికోర్కెల వెంటవెంటనే తీర్చుట యిరువురకు శ్రేయోదాయకము. వెంకటగిరి ప్రభృతులు తమ రైతులు చేతులు గట్టుకొని మనవిమనవుల చేసుకొనినపుడు వారిరాయభారముల కాలదన్ని రైతుల చెంగదోలుకొని వారిహృదయములకు వారిభక్తి విశ్వాసములకు శాశ్వితదూరులైరి. పానగల్ కరకంబాడి, కృష్ణాపురం జమీందారులు రేపు రాబోవు రైతుభారముల సాదరముతో పీక్షించి వెంటనే వారియిబ్బందులదీర్చి రైతుల ప్రేమ, భక్తి విశ్వాసములకు నిరంతరము పాత్రులగుదురని కోరుచున్నాము.

వ్యాఖ్యలు.

హిందూ దేవాలయబోర్డు అధ్వాన్న పరిపాలన.

హిందూ దేవాలయబోర్డు వ్యవహారములు చాల హీన స్థితియందున్నవని శాసనసభ చర్చల వలన బహిరంగ పెట్టబడెను. బోర్డు తన ఖర్చులను గూడ భరించుకొనజాలని స్థితియందున్నది. వసూలు కావలసిన మొత్తము అనేక సంవత్సరములుగ నిలచియున్నవనియు, ఒక వ్యవహారము ఏడు సంవత్సరములనుండి పరిష్కరింపబడక యున్నదనియు తెలియుచున్నది. ఈ బోర్డువలన లాభముల కన్న నష్టములే యెక్కువగనున్నవి. దేవస్థానముల అభివృద్ధికి తేవలెనని యీ చట్టముయొక్క యుద్దేశ్యమై యుండగా, ఈ బోర్డువారి హయాములో ప్రాచీన గొప్ప దేవాలయములు నిత్యదీప నైవేద్యములకు కూడ దూరమగుట అవమానకరము. శ్రీ కాళహస్తీశ్వర దేవస్థానమును చూచినచో యీ బోర్డువారి అధ్వాన్న పరిపాలన విశదము కాగలదు. నిష్పాక్షికముగ నుండవలసిన యీ బోర్డు నేడు రాజకీయములలో జోక్యము కలుగజేసుకొనుచున్నది. కమీషనర్లు జస్టీసుపార్టీ ఎన్నికల ప్రచారమునకై తమ అధికారబలమును దుర్వినియోగ పరచుచున్నారు. మేనేజర్లు, కమీషనర్లు, అధ్యక్షులు నియమింపబడునపుడే యెవరిని నిర్ణయించిన తమపార్టీకి అందగనుండి సేవచేయుదురో అటువంటివారినే వారికి వుద్యోగము లివ్వబడుచుండునప్పుడు బోర్డు పరిపాలనా సౌష్టవము లేక అధోగతి పాలగుటలో ఆశ్చర్యములేదు. దేవాలయ ట్రస్టీలలో వివాదములు కలిగినప్పుడు, తమకు నివేదించు కొనబడినపుడు కమీషనర్లు వెళ్లి నిష్పాక్షికముగ యిరుపార్టీలను విచారించుటకు బదులు ఒకపార్టీ వారివద్ద విందులారగించి, రెండవ పార్టీవారు తమ్ము కలుసుకొనుటకు కూడ అవకాశములు కల్పించుటలేదు ఇందువలన దేవస్థానముల ట్రస్టీలుగ నియమింపబడువారు బోర్డుపట్ల విశ్వాసము కోల్పోవుచున్నారు. ఈ బోర్డువలన లాభములేవియు లేకుండుట అటుండనిచ్చి నష్ట మెంతయో కలదు. కాన యీ బోర్డును రద్దుచేయుటయే కర్తవ్యము.

రెమిషను - ప్రభుత్వ ప్రకటన.

100 కి $12\frac{1}{2}$ వంతున యీసంవత్సరము రెమిషన్ యివ్వబడునని శాసనసభయందు రెవిన్యూ సభ్యుడు ప్రకటించెను.

రెమిషనులగురించి కొన్ని తీర్మానములు ప్రతిపాదించుటకు కొందరు సభ్యులు నోటీసిచ్చియుండిరి. మూడవవంతు ముజరాయివ్వవలయునని కోరియుండిరి. కాని ఆతీర్మానములు శాసనసభలో చర్చకు రాకపూర్వమే ప్రభుత్వమువారు 100కి $12\frac{1}{2}$ వంతున ప్రకటనగావించిరి ఈస్వల్పరెమిషను రైతుకు లేమాత్రమును లాభముండదు. ప్రభుత్వమువారు విశాలభావము జూపి ఎక్కువ మొత్తము యివ్వవలసియున్నది. నోటీసివ్వబడిన తీర్మానములు చర్చకు వచ్చినపుడు, పార్టీభేదములేక సభ్యులందరు ఏకగ్రీవముగ ఎక్కువ రెమిషను కోరవలసియున్నది.

పొగాకు బిల్లు.

జస్టీసు పార్టీవారు కొందరును, కృష్ణా గోదావరి మండలము రైతుల పక్షమునను రెండు వారములు పొగాకు బిల్లును వదలుకొనవలయునని ప్రభుత్వపు రెవిన్యూ మెంబరుగారి యొద్దకు వెళ్లెను. ఏ కారణముచేత నైననేమి జస్టీసుపార్టీ సభ్యులుకూడ ప్రతిఘటించుట సంతసించవలసినదే. కాని రెవిన్యూసభ్యుడు నిష్కర్షగా బిల్లు వదలుకొనబడునని చెప్పలేదు. రాయబారుల విన్నపములను శ్రద్ధతో విచారించెదనని మాత్రము చెప్పిరి. ఇదిమూడ ప్రభుత్వమువారు బిల్లు వదలుకొన నుద్దేశ్యములేదని సంశయింప వలసియున్నది. దేశమంతయు "వద్దు వద్దని" ఘోషపుట్టిన యీ బిల్లును ప్రభుత్వమువారు మొండిపట్టు పట్టిన పొగాకుపండించు రైతులకు అపకారము చేసిన వారయ్యెదరు.

బంగారు ఎగుమతి

1932-33,33-34,34-35 సం॥లో సగటున రు 86 కోట్ల విలువగల బంగారము విదేశములకు ఇండియానుండి ఎగుమతి ఆయెను. ప్రతిదేశమును బంగారమును నిలువచేసు కొనుచుండ, ఇండియా దేశమునుండి బంగారంతయు ఎగుమతి యగుట శోచనీయము.

బంగారుతోకూడ వెండి ఎగుమతులు కూడ జరుగుచున్నవి. సరకులను విదేశములనుండి కొనునపుడు బంగారమును ఎగుమతి చేయుట దేశక్షేమకరమైనది గాదని భారతవర్తక సంఘ వార్షిక సమావేశమున అధ్యక్షుడగు మహూబా చేవారుగారు తెలిపిరి. భారత ప్రభుత్వంవారు బంగారు ఎగుమతిని త్వరలో నరికట్ట జాలకపోయినచో భారతదేశము క్షీణించి కడుబీదదేశము కాగలదు.

వెంకటగిరి కుమారరాజాగారి పలుకులు.

మద్రాసు శాసనసభయందు పట్టాదారు ఎస్టేటు ల్యాండాక్టు సవరణబిల్లు చర్చ సందర్భమున వెంకటగిరి కుమారరాజాగారు మాట్లాడుచు "రైతుల న్యాయమగు కోర్కెలన్నిటిని సంతృప్తిపరచుట జమీందారుల విధియని వినయముగ

...మీందారు లిడివరకే గుర్తించిరనీ మరువుటకు పాపాపించిరి. వీరికి నిజముగ యీ మున్సాఫ్ గా కలిగియుండిన వెంకటగిరి ఎస్టేటుయందు ప్రబలమైన రైతుల ఆందోళనమునకు, క్రిమినల్ కేసులకును, లాఠీచార్జీలకును అవకాశముండి యుండదు. రైతులతో, రైతుప్రతినిధులతో సంప్రతింపులు, రాజీలు గావించుకొనిన ఎస్టేటు గౌరవమునకు కళంకమని శాబోలు యీమాట తలపెట్టలేరు. దీనివల్లనను వ్రాయబూనిన ధారతమంతయును. రైతులు ఆందోళనచేసి కోరిన కోర్కెలను ఎంతవరకు నెరవేర్పుగో ప్రపంచమునకు వీరు తెలుపవలసియున్నది.

రోజుకు మూడుకానులు కూలి

టాటా కంపెనీవారి యినుప గనులలో 19000 మంది కార్మికులు పని చేయుచున్నారు. గనులపనులు పెందరుల పద్ధతిమీద కంట్రాక్టర్ల కివ్వబడు చున్నదనియు, యీ కంట్రాక్టరులు దినమునకు మూడుకానులు మాత్రమే కూలీల కిచ్చుచున్నారనియు తెలియుచున్నది. మరి ఈ స్వల్ప కూలి ఎచ్చట వుండదు. కంపెనీ యజమానులు సరియైన కూలి యిచ్చుటకుల యేర్పాటు లను చేయవలసి యున్నది.

ఒంగోలు బోర్డు ఎన్నికలు

(చిత్రగుప్తుడు)

ఒంగోలు తాలూకాలో సులభంగా దాదాపు అన్నిసీట్లు కాంగ్రెసు కొడుతుంది. కుప్పస్వామి గారు కూడా యీతాలూకా ప్రచారం సాగించారు. పంతనూతలపాడు ఫిర్కాలో పంచులు ఊగులాడుచున్నవి. కాంగ్రెసుకే విజయం.

◆ ◆ ◆

టంగుటూరు రాధాకృష్ణయ్యగారిని అభ్యసన్యాసం చేయించడానికి ఎత్తిన ఉద్యోగాస్త్రం నిష్ప్రయోజనమైంది. పామరులను భ్రమింపజేయడానికిగాని కకారత్రయాలు పండితులను భ్రమింపజేయడానికా?

◆ ◆ ◆

కారుటూరు వారిపాలెం యూనియన్ శ్రేసిన మాత్రం త్యాగం, ఒకప్పుడు కరణీకాన్ని సైతం వదులుకొని ఉద్యోగవర్గాన్ని పాదలెత్తించిన అబ్బరాజు సుబ్బరాయుడుగారు చెయలేకపోవడం విచారణీయం. పైగా కాంగ్రెసుకు ఎదురుతిరగడం విద్రోహం.

◆ ◆ ◆

కొందరు రహస్యా కాంగ్రెసువాదులను ఎవరికి ఓటు చేయమంటారని దుద్దుకూరుఫిర్కా ఓటర్లడిగితే ఎవరు గెల్చినా కాంగ్రెసుకే ఓటు వస్తుందనడం విన సహించనిమాట.

◆ ◆ ◆

బాపట్లలో కాళిదాసుగారు గెల్వడం ఎటూ తప్పనిసరి. రంగా బాపినీడు గోపాలరెడ్డి రంగయ్యనాయుడుగారలు గూడ ఈ తాలూకాలో ప్రచారం సాగించారు. చేటపాలెం సర్కిలులో కాంగ్రెసు అభ్యర్థే గెల్వవచ్చు.

◆ ◆ ◆

ఆంధ్రదేశపు మాపంతా పొన్నూరు నియోజకం మీదుంది. యిద్దరు యోధానయోధులు. ఒకప్రక్క తంజావూరి మతయుద్ధ సేనాని జస్టిసుపక్ష చుక్కాని, వెంకట కృష్ణయ్యగారు. విద్యలో తక్కువైనా వివిధ వృత్తులలో ఆరితేరిన యోధానయోధుడు. మరొకప్రక్క రైతుసేవకుడు, రైతునాయకుడు, విధ్యావిధానమే గాక త్యాగ ధనియగు రంగనాయకులుగారు.

◆ ◆ ◆

చీరాలలో ఈసారి ఆంధ్రరత్న గతించినప్పటికి దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి భవనం గీక్కెక్కిపోదా? మాదాల చీరాల గౌరవప్రతిష్ఠలు.

◆ ◆ ◆

వెంకటకృష్ణయ్యగారు యీ సర్కిలులో 8 సంగా నిరంతరము ఉపయోగిస్తున్న సర్వతంత్రములు ప్రయోగించి ఎడ్యుకేషనల్ కౌన్సిల్ ద్వారాను, జిల్లాబోర్డు ద్వారాను, యూనియన్ బోర్డు ద్వారాను, అధికారవర్గపు చేతులు కలుపుడు ద్వారాను అన్నిగ్రామాలకు రోడ్లు వేయించాడు. కళోత్పత్తికి మంచి వాగ్దానాలు పొందాడు. చాలామంది వెంకటకృష్ణయ్య ద్వారా గ్రామ మునసబ్ పెండలు గణర్నమెంటు అధికార స్వర్గారోహణ పర్వాన్ని అధిరోహించాలనే వ్యామోహానుంది.

○ ○ ○

జనవరి 20 వరకు రంగా యీ స్థానానికి పోటీ చేస్తారనేది ప్రజల ఊహాపోహాల్లో లేదు. కాని ప్రత్యర్థిమాత్రం కొన్ని సంవత్సరాలుగా కలగంటూనే యున్నాడు. రంగా నిల్చాడంటుండంగానే ఓటర్ల గుండెలో రాయిబడ్డది. అటు అధికార స్వర్గారోహణం, ఇటు కాంగ్రెసు త్యాగాభ్యుదయం. దేన్ని ఖూజించాలె.

○ ○ ○

ఆంధ్రదేశ నాయక శేఖరులంతా యీ సర్కిలుమీద బడ్డారు. అటు గంజాం మొదలు యిటు మద్రాసువరకు అందరూ యిక్కడే. మద్రాసునుండి గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారు, నెల్లూరునుండి గోపాలరెడ్డి, బెజవాడ రెడ్డి శేషారెడ్డి, రామానాయుడు గారలు, పశ్చిమ గోదావరినుండి స్త్రీల పక్షమున ద్రోణంరాజు లక్ష్మీ బాయమ్మగారు, బాపినీడు, సూర్యనారాయణ చౌదరిగారలు, కృష్ణనుండి కాశేశ్వరరావు పంతులు, నూకల వీరరాఘవయ్య, గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య చౌదరి గారలు. యింకా ఎంతోమంది పెద్దలు ఈ రాష్ట్రాన్ని చుట్టు ముట్టారు.

○ ○ ○

యింతలో రంగాగారికి డిల్లీ అసెంబ్లీ నాయకుడైన ఆసఫాలీ వద్దనుండి టెలిగ్రాం వచ్చింది. లే 4 ది నుండి అసెంబ్లీ సెషన్లలో పాల్గొనవలెనని. ఇదీ కాంగ్రెసువారి నిర్ణయమే అనుల్లంఘనీయమగుటచే 6 తేది దాకా సెలవిమ్మని పార్టీ నాయకునికి రంగా తంతికొట్టారు. సమ్మతించారు కాబోలు త్వరపెట్టలే. ఈమాటు రమ్మని తిరుగా టెలిగ్రాం వచ్చియుంటే యీ ఎలెక్షన్ ఓటర్ల తలనుజుట్టి ఈపాటికి ఢిల్లీ ఎక్స్ప్రెస్ ఎక్కక తప్పేది కాదు.

◆ ◆ ◆

లే 20 ది నుండి యీ తేది దాక కాంగ్రెసు ప్రముఖులంతా మధ్యమధ్య యితర సర్కిల్లు చూచుకొంటూ ముఖ్యంగా యీ సర్కిలులోనే పగలు రాత్రి తిరుగుచున్నారు. ప్రతి పల్లెలో మీటింగులే. కాంగ్రెసు తత్వం ప్రజల్లో నూరిపోశారు.

○ ○ ○

ప్రజలంతా ఉడికి పోతున్నారు. రాత్రిపగలు యిదే మదన. ఏ కొంతమందో జస్టిసు ఊర్లల్లో స్వార్థం కోసరం తగులుతున్నా తక్కిన సామాన్యవర్గ మంతా జస్టిసుకు ఎదురుతిరిగింది. కాంగ్రెసుకు జిందాబాద్ అంటున్నది.

○ ○ ○

ఈ సర్కిలు ఓటరుల సంఖ్య 7 వేలా పైచిలుకు ఇరుపక్షాల మాటలు వినకుండా నా న్యాయబుద్ధితో గ్రామాల వారీ వరకుండే గాలిని బట్టి లెక్కచేస్తే కాంగ్రెసు రంగా అధమం 10 వందల వోట్లతో గెలుస్తాడని దృఢంగా చెప్పొచ్చు.

○ ○ ○

నెల్లూరు జిల్లాలో సభలు

నెల్లూరుజిల్లా రైతు మహాసభ

తేది 12-2-36 న కావలి చిత్తరంజన్ హాలులో ఉదయం 10 గంటలకు

అధ్యక్షులు:- సి. ఆర్. రెడ్డిగారు.

ఉదయగిరి తాలూకా ప్రథమ రైతుమహాసభ

తే 16 2-36 ది చుంచులూరు గ్రామములో మధ్యాహ్నం 1 గంటకు

అధ్యక్షులు:- బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు

సభాప్రారంభకులు:- కే. వి. రాఘవాచార్యులుగారు.

యువజన మహాసభ

22—2—36 తేది నెల్లూరులో

అధ్యక్షులు:- కంభంపాటి సత్యనారాయణగారు.

రాజకీయ నిర్బంధితుల సభ

22—2—36 తేది రాత్రి నెల్లూరులో

అధ్యక్షులు:— బెజవాడ రెడ్డి శేషురెడ్డిగారు

జిల్లా రాజకీయ మహాసభ

22—2—36 తేది నెల్లూరులో

డాక్టర్. పట్టాభిసీతారామయ్య గారధ్యక్షులుగ నాహ్వానించబడియున్నారు.

కాకినాడ సభలు.

—(:)—

రాష్ట్రీయ మహాసభ – 9, 10 తేదులలో

అధ్యక్షులు: — సి. ఆర్. రెడ్డిగారు.

రాష్ట్రీయ మహిళా సభ – 11 తేది

అధ్యక్షురాలు:— శ్రీమతి బి. కామేశ్వరమ్మగారు.

సభా ప్రారంభకురాలు:— శ్రీమతి గోగినేని భారతీదేవిగారు.

ఆంధ్ర మహాసభ – 10 తేది

అధ్యక్షులు: — శ్రీయుత ఓబిరెడ్డిగారు.

రంగాగారి ధర్మపత్ని భారతీదేవిగారు స్వగ్రామంలో కొన్నిపల్లెల ప్రచారంతో పూర్తిగా మంచం పట్టింది. తీవ్రజ్వరంతో బాధపడుతూ నిన్న నేడు కొంచెం నెమ్మదిగాయుంది. అట్లున్నా కూడా 6 తేది శ్రీ. లక్ష్మీబాయమ్మగారితో గూడ కొన్నిపల్లెలు కారులో తిరిగి కాంగ్రెసును గెలిపించమని ప్రచారం సలిపి వచ్చింది.

○ ○ ○

ఈ సర్కిలులో ప్రపంచములో వుండే వ్యామోహాలన్నీ ఓటర్లకు కలిపిస్తున్నారట ఎదుటి పక్షీయులు. ఎన్ని వ్యామోహాస్త్రాలు ప్రయోగించినా కాంగ్రెసు దివ్యశక్తి ముందు అన్నీ నిరర్థక మవుతున్నవని ప్రతిపక్షీయులే నిశ్చేష్టపోతున్నారు. ఇదీ 6 తేది వరకు నియోజకం సర్కిలు కథావిధానం. ప్రతిభావంతుడైన బాపినీడుగారి నాయకత్వం క్రింద ఎలెక్షన్ ప్రచారం అమోఘంగా సాగుతుంది. ఓటర్ల నిమయం తెలుసుకొంటే యిలాంటి పోటీ ఉంటేనే ప్రబోధం బాగా జరుగుతుందని అనుభవజ్ఞులు తేల్చింది.

○ ○ ○

మొత్తంమీద రెండు బోర్డులలో మెజారిటీ కాంగ్రెసు చేతని నాయకులు అంటున్నారు.

బాపట్లసీటు మంతెనరామరాజుగారే (కాంగ్రెసు) ధంకామీద పక్కేసి గెలుస్తారు.

○ ○ ○

గుంటూరు బోర్డులోకూడా కల్లూరు చంద్రమౌళిగారు చేబ్రోలు, వాసిరెడ్డి, చంద్రశేఖరంగారు గెలుస్తారట. తెనాలికూడ కాంగ్రెసుకే జయభేరి వేస్తుందట. తక్కిన వివరాలు మన పత్రికకుగాని అందించలేదు.

రంగా విజయము - జోస్యునిలేఖ

పెదకళ్లేపల్లి జ్యోతిశ్శాస్త్రజ్ఞులు సిరికొండ దశరధరామశాస్త్రి సన్యాసిగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

"1936 సం॥ ఫిబ్రవరి 6 తేదిన జరుగు ఒంగోలు జిల్లాబోర్డు మెంబర్ల ఎలెక్షనందు పొన్నూరు ఫిర్కాలో రంగాగారు జయము పొందగలరు. మెంబరు పదవిని అలంకరింప గలరు అని ప్రశ్నరీత్యా తేలుచున్నది."

◆ ◆ ◆

ఉద్యోగులకు వేతనము రు 500 మించకూడదు

కరాచీ కాంగ్రెస్సులో తీర్మానించినట్లు 1-కి 500 కంటె యెక్కువ జీతముండ రాదనని సామలిట్లు పట్టుమనకు జెందిన సభ్యులు యీ సభ మెజారిటీగా తోసిపుచ్చిరి.

◆ ◆ ◆

కనిగిరి తాలూకా జమీన్ రైతు
కమిటీ మీటింగు

తే 30-1-1936 ది బొట్లగూడూరులో

బొట్లగూడూరు గ్రామమునందు పాయింత్రము 8 గంటలకు కోయి తిరుమలప్ప నాయుడుగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగెను.

హాజరైన సభ్యులు

(1) కోయి తిరుమలప్ప నాయుడుగారు (2) బొట్లగూడూరు సుబ్బారావుగారు (3) వి. శంకర నారాయణరావుగారు (4) తుర్లపాటి రమణయ్య (5) దగ్గిరేని మసలయ్యగారు (6) మొరుమూరు నాగభూషణంగారు (7) భట్టుశెట్టి క్రిష్ణయ్యగారు (8) పవని వెంకటనర్సయ్యగారు (9) పోలిరేని కొండయ్యగారు (10) బొమ్మిరేని అంకయ్య గారు (11) పాతకమూరి వీరయ్యగారు (12) కొల్లూరి వెంకట నరిశమ్మగారు.

తీర్మానములు

(1) పంచమజార్జి పార్వభౌముని నిర్యాణము నకు ఈ సంఘమువారు చింతించుచున్నారు.

(2) ఈ కమిటీకి 7 మంది కోరము ఉండవలె ననదిగా తీరుమానించడ మైనది.

(3) ఈ సంఘాధ్యక్షులైన కోయి తిరుమలప్ప నాయుడుగారు పెట్టిన రాజీనామా నంగీకరించి వారి స్థానే వేములపాటి శంకర నారాయణరావు గారిని ఎన్నుకోడమైనది

(4) సంఘమునకు నిధి వసూలుచేయుటకు గాను.

(1) భట్టుశెట్టి క్రిష్ణయ్యగారు (2) పవని వెంకటనర్సయ్యగారు (3) బొట్లగూడూరు సుబ్బారావుగారు (4) పాతకమూరి వీరయ్యగార్లను ఉపసంఘముగా నియమించడమైనది.

(5) యీకనిగిరి తాలూకాలో ప్రచారము చేయుటకు ఒక ప్రచారకుని నెల 1-కి రు 15-0-0 లు వేతనముపై నియమించవలసినదిగా తీర్మానించడమైనది.

(6) నిధి చేకూరిన వెనుక మనిషి నిర్ణయము కమిటీలో తీర్మానించి ఏర్పాటుచేయవలసినది.

(7)ఎ. సంఘసభ్యులను ప్రతి కమిటీ సభ్యుడు 10 మందినిచేర్చవలసినదిగా తీర్మానించడమైనది

(బి) యీ ఏర్పాట్లు అన్నియు చేయుటకు అధ్యక్షునికి అధికారమివ్వడమైనది.

(8) కనిగిరి తాలూకాలో జమీన్ రైతుల కుండే యావత్తు కష్టములు వివరముగా సంపాదించవలసినదిగా అధ్యక్షులవారిని కోరడమైనది. ఈవిషయమును సంపూర్ణముగా సంపాదించిన వెనుక జమీన్ దారు వద్దకు రాయభారముపంపుట ఆలోచించబడును.

(9) యీ కమిటీలో సభ్యులుగా నుండువారు సంవత్సరము 1-కి రూ 0-4-0 లు చెల్లించవలెను.

(10) యీసంఘమునకు వసూలయ్యే నిధి యావత్తును ప్రెసిడెంటుగారి పేరుతో సేవింగ్సు బ్యాంకిలో నుంచి కమిటీ తీర్మానముల ప్రకారం ఖర్చు పెట్టవలసినదిగా తీర్మానించడమైనది.

(11) యీ ఆఫీసుకు ఒక మినిట్ బుక్కు ... పుస్తకము రెటురు హాద్సు జమాఖర్చు పుస్తకములు వగైరాలు కొనుటకు రూ 5-0-0 శాంక్షన్ చేయడమైనది.

కో. తిరుమలప్పనాయుడు,
ప్రెసిడెంటు.

ఒంగోలు జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలు

వార్తలు—విశేషాలు

(ఒక విలేఖరి.)

ఒంగోలు జస్టిస్ నాయకుల కనుదృష్టిలో కాంగ్రెస్ ప్రచారకులు కూటికి గతిలేనివారుగా నున్నారట వెన్నెల వెలంపల్లి ఫిర్కాలో ప్రచారము ముగించివచ్చు కాంగ్రెస్ ప్రచారకులను ఒక జస్టిస్ న్యాయవాద ప్రముఖుడు "ఇది యంతయు కూటికి గతిలేనిమూక" అని నిందించాడు. గడచిన అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో రావు బహదూరుగారి బహుమానంతో నారు కొనుక్కున్న సంగతి యింకా అందరికి తెలియదని వాపోలు వీరి అభిప్రాయము.

* * *

వెలంపల్లి ఫిర్కాలో జస్టిస్‌వారి ప్రచారము అఖండముగా నున్నది. కొత్తపల్లిలో అయిన పరాభవముతో నయినా చౌదరి కుప్పస్వామి గారు కాంగ్రెస్‌యొక్క సత్తా కనుగొంటే యిప్పటికయినా ధన్యులే

* * *

సంతనూతలపాడు ఫిర్కాలో మా రావుసాహెబుగారి ప్రయత్నములన్ని విఫలము లయినవి. అఖరుమార్గములన్ని అవలంబింపబడుచున్నవి. వాని కొరకు ప్రయత్నాలు తీవ్రముగా జరుగుచున్నాయి. అయినా ఆఫిర్కా ప్రజలు తీవ్ర కాంగ్రెస్ వాదులు రెడ్డిగారి పలుకుబడి క్రింద వీరిపాచికలు పారతవా?

* * *

దుద్దుకూరు ఫిర్కాలో ప్రచారము వింతగా నున్నది. స్వతంత్ర అభ్యర్థిగారు తానుగూడా కాంగ్రెస్ వాద నేనని ప్రచారము జరుపుచున్నారు. కాంగ్రెసు ప్రమాణ పత్రము నైతము కాలతోదన్ని కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకముగా నిలబడ్డా వీరికింకా ఎందుకో ఈ బురఖా. అయినా ప్రజలంత అజ్ఞులుగారని వీరింతటనైన గమనిస్తే బాగాఉంటుంది.

* * *

పాపం ఒంగోలు ఫిర్కాలో జరిగిన విపరీతం జస్టిస్‌వారికి మతి భ్రమణం గలుగజేసింది. కొంతకాలం ఆశపెట్టుకొన్న కొండయ్యగారు కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంగా నుండనని విత్‌డ్రా చేసుకొన్నారు. మిగిలినకే మనభాగ్యమని సంతోషించుచున్న శ్రీల స్థానపు అభ్యర్థికూడా విత్‌డ్రా చేసుకొన్నది. జస్టిస్ ఆశలు ఒంగోలు ఫిర్కాలో అడుగంటినవి.

* * *

... అమ్మనబ్రోలు ఫిర్కాలో జస్టిసువారు ప్రచారమే మానుకొన్నారు. శేకపాతే పిచ్చిరెడ్డి గారి మీదనేనా వీరి యాటలు. డిపాజిటు అయినా దక్కించుకోగలిగితే జస్టిస్‌వారు ధన్యులే.

చల్దిసంహారిణి

చెల్దులు, కీళ్లనొప్పులు, గజ్జ కూ భగందరములు (అంటీలు,) సుఖవ్యాధులు తప్పక గుణమిచ్చును. ఇంజక్షన్ అనవసరం.

40 రోజుల మందు రు 5-0-0
20 రోజుల మందు రు 8-0-0

టి. వేణుగోపాలంమ్మ,

నెల్లూరు ఏజెంటు:—

టి. నారాయణరావు,

కంగుండి ఎస్టేటు.

జమీందారు రైతులతో రాజీపడుటకు అంగీకరించుట.

కంగుండి జమీందారునకు రైతులకు మధ్య గల తకరారులను గురించి చర్చించుటకు 2 తేదీన కంగుండి జమీన్ రైతు సంఘమువారి సమావేశము జరిగెను. సభాధ్యక్షులు చిత్తూరు న్యాయవాదులగు డి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు. శిస్తులు స్థిరపరచకుండను, రికార్డ్సు ఆఫ్ రైట్సు లేకుండను ఎస్టేటు భూములను సర్వే చేయించుటచేత రైతులకనేక కష్టములు కలిగినవనియు, సంఘమువారు జమీందారునితో రాజీ పడుటకు సిద్ధముగ నున్నారనియు, సంఘము యందు లేకులు సభ్యులంగ నుండుటచేత జమీందారు సంఘము యొక్క విజ్ఞప్తులను, ఆక్షేపములను త్రోసివేయుట అనర్థదాయకమని చెప్పిరి. జమీందారు ప్రతినిధిగా వచ్చిన స్త్రీ మాసి ఉద్యోగులు కనుక సెంబర్లు ప్రకారం రైతులకు శిస్తులు చెల్లించ మార్గము గలదనియు, చెప్పిరి. జమీందారు ప్రతినిధిగా నున్న పామంది గొండరుగారు శిస్తుల విషయమును గురించి జమీందారు ఆలోచించుచున్నారనిరి. రాజీ ప్రకారం తకరారు అంతరించిన జమీందారు కుదూరావలమని తెలుపవలయునని తాను కోరబడెనని ఎస్టేటు మేనేజరగు జి. రామస్వామి అయ్యంగారు సభ్యులకు తెలిపిరి.

సై మాసి సెంబర్ల ప్రకారం జమీందారు శిస్తులను వసూలు చేయవలెననియు, రాజీ పద్ధతుల పట్ల జమీందారు కనబరచిన సుముఖతను అభినందించుచును తీర్మానములు గావింపబడెను

పల్సుస్పెషలిష్టు సి.ఎ.కె. చార్యాగారి ధాతుబలా, తాపగళ రిజిష్టరు మందులు.

ధాతుబల:— ఇంద్రియ పటుత్వమును, మంచి ఉత్సాహశక్తిని కలిగించును.
6 ఔన్సుల సీసా రు 1-8-0.

తాపగళ:— సర్వ జ్వరములను త్వరలో కుదుర్చుటయందు అమూల్యమైనది. (రిజిష్టరు)
30 మాత్రలుసీసా రు 1-4-0

శూల గజకేసరి:— దీర్ఘములగు కడుపునొప్పి వ్యాధులచే కృశించువారలకు త్వరలో ఆరోగ్యమును చేకూర్చునది. (రిజిష్టరు)
30 మాత్రల సీసా రు 2-12-0

డి. తిరుమల ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ,
చిలకపాడు, ముద్దులూరుపోష్టు, గుంటూరుజిల్లా.

YOUR FUTURE IS SAFE

WITH THE

National Indian Life Insurance. Co. Ltd.

Managing Agents :-
MARTIN & CO.

Head Office,
CALCUTTA.

Chairman

SRI RAJENDRANATH MOOKERJEE, K.C.I.E., K.C.V.O.

The National Indian is a Progressive and Sound Life Office with Moderates and special non-forfeiture provisions.

Economic and Expert Management,

STRONG DIRECTORATE.

Agency applications are invited from influential gentlemen residing in unrepresented areas.

Apply to:—

T. V. RAGHAVIAH,
Secretary, (Madras Branch)
P. B. 150, MADRAS.

OR

Sub-Office,
Besant Road, BEZWADA.

OR

Sub-Office,
1101, Sultan Bazaar Road,
Hyderabad, Deccan.

ఇనుకతాగేలి గ్రామ రైతుల మొఱ

ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీన్ రైతు సంఘ
ప్రధాన కార్యదర్శి గారికి
విన్నవించుకొనునది.

మహారాజరాజశ్రీ ఆంధ్ర రాష్ట్ర జమీన్ రైతు సంఘ ప్రధాన కార్యదర్శిగారి సముఖమునకు:—

శ్రీ కాళహస్తి యిలాకా యినుకతాగేలి గ్రామంలో నుండు జమీన్ రైతులు యీక్రింద వ్రాసిన చేసుకొనుచున్న యీ గ్రామ యిబ్బందుల తెలిసిన విషయము.

అయ్యా:—

కాళహస్తిలో నుండు కరకంబాడు, కృష్ణాపురం పాళెముల యెస్టేటు జమీన్దార్లవారికి చేరినది.

(1) యినుకతాగేలి గ్రామంలో కొంత భూములు యెక్కువగా నుండుటచేతనున్నా, సదరుభూములకు నీటిపారుదలకు అడ్డంగా చిన్నం బేడు, వీరాపురం కోటాక యీ గ్రామముల వరదకాల్వలు అడ్డంగా వుండుటచేత దాటు రోజెలు పెట్టుకొని పైరులకు నీళ్లు పెట్టుకోవడములో పైకారణముల వల్ల సకాలమునకు పైరులకు నీళ్లుపారక మేము కష్టపడి పైర్లకు దాటురోజెల వల్ల నీళ్లు పారుదల చేయించి పండించిన పంటలలో ఫలింపుకాలమునకు యెస్టేటువారు ఒక్కిడికి సకాలమునకు మనుష్యులను పంపకపోవుటచేత పైర్లు కోతకాక కొంత ధాన్యం రాలిపోవుట, వర్షమువల్ల మొలచిపోవుట పశువులు మేసిపోయి యీ నష్టములు అయ్యెవిగాక కోతకు యేర్పాటు చేసిన తర్వాత కొంగతనమువల్ల కొంత నష్టములున్నా కోత కోసినది మొదలు ధాన్యం కొల్త అయ్యేవరకు యెస్టేటువారి నౌకర్లు స్వాధీనములో వుండుటవల్ల చాలానష్టములున్నా కడపట నాలుగు మాసములకు కొల్తచేసి ఒక్కపుట్టి ధాన్యములో 11 తూములు యేస్టేటువారు తీసుకొని రైతులు మిగత 9 తొమ్మిది తూములకున్నా మేడిపాలు కిస్తు పుట్టి 1-కి రూ 1-8-0 లెక్కనున్నా కాలక్రయ ప్రకారం పైధాన్యమునకు అయ్యే రొఖ్ఖ మెక్కువున్నా యీరెండు కిస్తులు కట్టుకొని మమ్మల అనేకవిధముల నష్టకష్టములపాలు జేయుచున్నారు. ఇప్పటి కాలవర్షములలో యీ కోరుచేసి యీ కిస్తులు కట్టి మేము బ్రతకలేక మహాకష్టపడుచున్నాము. కాన యీఫలితమునకే కోరు భూములను రొక్కశిస్తుకు హాంసాయి సర్కారు గ్రామాలమడెం తూకివాకం గ్రామముల వలెనె రొఖ్కశిస్తుకు యిప్పించవలెనని మిక్కిలి ప్రార్థిస్తున్నాము.

(2) యీ గ్రామంలో ధాన్యగుత్తలు పది సెంట్లకు $1\frac{1}{4}$ ఒకటింకాలు తూము ధాన్యం యెస్టేటువారు తీసుకొనుచున్నారు.

(3) చెర్వు కట్టలు కలుజులు సుమారు 10 సంవత్సరములుగా మరమ్మతులు లేక నిండాశిథిలించిపోయివున్నవి. వర్షాకాలంలో అర్ధచెరువు కూడా నీళ్లు వుండుటకు లేక నిండాకష్టపడుచున్నాము గాన తక్షణం మరమ్మతులు చేయించవలసినదిగా కోరుచున్నాము.

(4) యీ గ్రామానికి గోవుపాలం ఒక్క సెంటుగూడ లేకుండా మహాకష్టపడుచున్నాము. గోవుపాలమునకున్నా యేర్పాటు చేయించవలసినదిగా కోరుచున్నాము.

(5) నీటి తీర్వలు గుంట 1-కి రూ 0-2-0 ఉండు అణాలు మొదటు ప్రారంభించి (...)

గుంట 1-కి నీటి తీరువలు రు 0-4-0 నాలుగు అణాలు నిర్బంధము మీద వసూల్ చేయుచున్నారు.

గాన పైకనిన నష్టకష్టములను తొలగించి మమ్ములను కృతార్థులుచేయుదురని కోరుచున్నాము

—యినుకతాగేలి రైతులు

స్వర్ణోత్సవ శేషాలు

నెల్లూరు జిల్లాలో 103 చోట్ల కాంగ్రెసు స్వర్ణోత్సవము జయప్రదముగ జరిగినది.

కనిగిరి తా॥ కోడిగుంపలి, గుంటుపల్లె గ్రామములలో కాంగ్రెసు స్వర్ణోత్సవము భట్టుశెట్టి కృష్ణయ్యగారిచే యథావిధిగా నిర్వర్తింపబడెను.

గూడూరులో స్వర్ణోత్సవము డిసంబరు 28 మొదలు 1 తేది వరకు పలువిధములగు కార్యక్రమములో వైభవముగ జరిగెను. 28 తేది "మహిళా ప్రబోధము"ను హిందీనాటకము విద్యాకుటీర విద్యార్థులు, విద్యార్థినులచే ప్రదర్శింపబడెను 29 తేది బలిగుడు పందెములో శివాజీ మండలి వారు గెలుపొందిరి. ఫుట్‌బాలు పందెములో విజలింగు టీమువారు గెలుపొందిరి. 30 తేది ఆల్డిన్ క్లబ్బువారు గెలుపొందిరి. సాయంత్రము హాకీలో రామభద్రగన్నవారు గెలుపొందిరి. 31 తేది బలిగుడు పోటీలో ఆల్డిన్ క్లబ్బువారు గెలుపొందిరి. జనవరి 1 తేది బాలికల పందెములు జరిగెను. డాక్టరుగారు మైదానములో ఆటలు జయగకుండుటకు తీవ్రప్రయత్నము చేసిరి. రోగుల విషయములో ఎట్లున్నను యీ విషయములోనైనను శ్రద్ధ వహించినందులకు పౌరులు వందనీయులని గూడూరునుండి ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

నాయుడుపేటలో స్వర్ణోత్సవము జయప్రదముగా నిర్వర్తింపబడెను. 29 తేది 1500 మంది ప్రజలకు అన్నదానము చేయబడెను. యీ గ్రామమున డిసంబరు 19 తేదిన కాంగ్రెసు సంఘము కూడ స్థాపింపబడెనని శెట్టిపల్లి కోటయ్యగారు వ్రాయుచున్నారు.

నెల్లూరు తాలూకాలో శీలం సుబ్బరామానాయుడు, కుమ్మగంటి రాఘవరెడ్డిగార్ల కృషివలన మునుమూరువారిపాళెం, కొత్తపాళెం, ముత్తుకూరు వగైరా గ్రామములలో స్వర్ణోత్సవం జయప్రదంగా జరిగినదనియు, పిడతాపోలూరు మామిడిపూడి గ్రామములలో పతాకోత్సవము జరిగినదనియు సుబ్బరామానాయుడుగారు వ్రాయుచున్నారు.

యల్లంపేటలో

ఈ గ్రామమున డిసంబరు 28 తేది స్వర్ణోత్సవము నిర్విఘ్నముగ జరిగినది. శ్రీరంనాయుడుగారు ప్రభృతులు హరిజనవాడ కరిగి పరిశుభ్రతనుగూర్చి బోధించిరి. మహాసభ గండవరపు హనుమారెడ్డిగారి సోదరి శ్రీవనకుమారీ దేవిగారి అధ్యక్షతను జరిగెను. దేవిగారును, నాయుడుగారును కాంగ్రెసును గూర్చియు, పతాకమును గూర్చియు బోధించిరి. ఉత్సవము జయప్రదముగ జరిగినదని చేబ్రోలు అయ్యప్ప శెట్టిగారు వ్రాయుచున్నారు.

గంజాం.

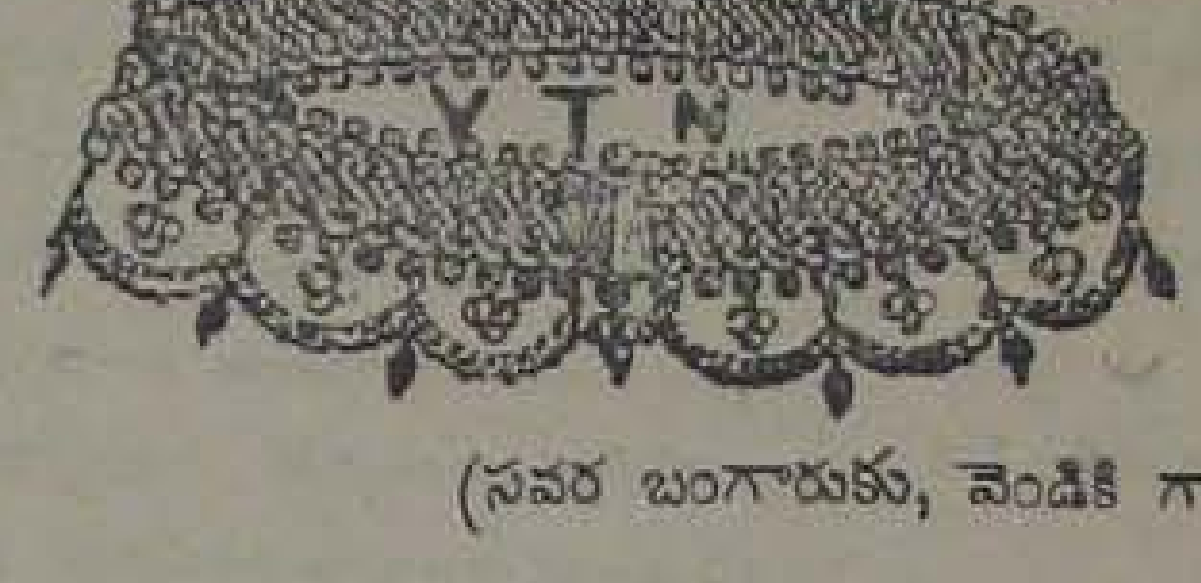
జిల్లాలో మాణిక్యపురం, బల్లిపుట్టుగ, కుసుంపురం, వరక, బొరివంక, జగతి, కవిత, రాజపురం వగైరా గ్రామములలో పుల్లెల శ్యామసుందరరావు, దుక్క సూర్యనారాయణరెడ్డి, బెంగవు రయ్య గౌడు లక్ష్మన్న వగైరా కాంగ్రెసునాయకులు పర్యటనముచేసి స్వర్ణోత్సవము జయప్రదముగా నెరవేర్చిరని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

వివిధరకముల స్వర్ణ, రజిత, ఆభరణములకు సుందరమైన,
సామానులకు నమ్మకమైన వర్తకులు

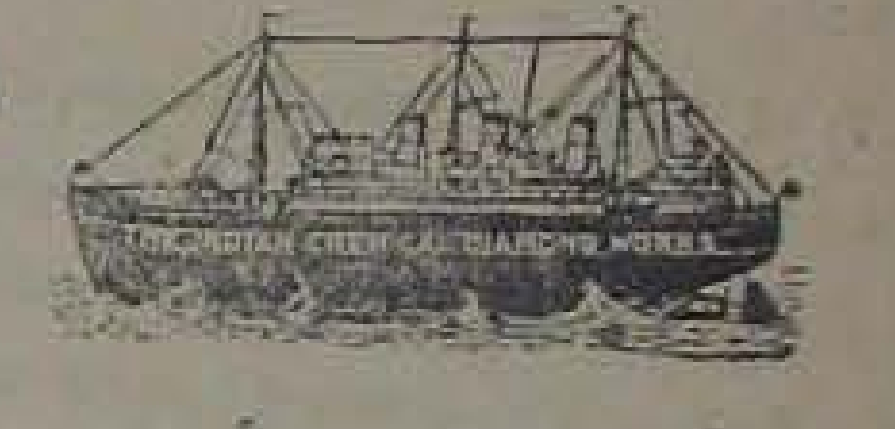
శేటు వర్ధాజి తారాచెందు కంపెని,

ది యిండియన్ కెమికల్ డైమండువర్క్సు రంగూనువారి ప్రతినిధులు.
నెం 421 చిన్నబజారు-నెల్లూరు.

(నవర బంగారుకు, వెండికి గ్యారంటి.)

యీ స్టీమరు రిజిస్టర్డు ట్రేడు మార్కుగల అసలు

రంగూను కెమికల్ డైమండ్సునే ఉపయోగింపుడు.

ప.రా:—బంగారు వెండిసగల తాకట్టుమీద సరీసైనవడ్డీలకు సైకంయివ్వబడును.

రతిమాత్రలు

స్త్రీ పురుషులకు ఆనందములో తనివితీర్చుటకివియే?

ఇందు రస విషాదులు చేర్చక కస్తూరి, బంగారు, హిమాలయపర్వత వనమూలికలతో గొప్ప రోగీశ్వరులవద్ద గ్రహించి ముసలితనము లోకములో లేకుండజేయుటకు వీర్యపటుత్వము లేనివారికి లేపనశక్తి కలిగించుటకు సంతానప్రాప్తి లేని స్త్రీలకు పుత్రభిక్ష పెట్టుటకు ప్రయత్నించి ఈమహాయోగరాజము వెల్లడిచేయుట కవకాశము కలిగించితిమి. సందేహించక వాడిచూడుడు, లేదా విచారించిన లాభమున్నదా? గుణములేనిచో డబ్బు వాపసు చేతుము. అరగంటలో వీర్యమును రాయివలెజేసి రమించుటకు ఉల్లాసము కలుగజేయుటలో గర్వనైపనికిరావు. చూచెదరేల కార్డువ్రాయుము.

డాక్టరు
ఎ. సాంబమూర్తి. చికాకోలు

60 మాత్రలు 5-0-0
కాంపిల్కు 80 మాత్రలు రు. 8-0-0

చీనీ నిమ్మ మొలకలు

మూడు సంవత్సరముల వయస్సుగలవి చీనీ, మంచినిమ్మ మొలకలు వెంకటగిరి తాలూకా తీర్థంపాడు గ్రామమునుండి సప్లయి చేయబడును. నెల్లూరులో బస్సు స్టాండు దగ్గరకుండి తట్టకు డెలివరి చేయబడును. కావలసినవారు జమీన్ రైతు ఆఫీసు, మేనేజరు, నెల్లూరు అడ్రసునకు వ్రాయవలెను.

చీనీ లేక గజనిమ్మ మొలక 1 కి రు 0—6—0.
మంచినిమ్మ మొలక 1 కి ... 0—5—0.

చెట్లూరు గోవిందురెడ్డి.

పెంకటగిరి యెస్టేటు.

మడనూరు, మూతెముక్కల, రాజుపాలెం గ్రామముల పట్టా మరతులు

రయితులకు శిస్తు రిమిష్ కోరుటకు హక్కుకలదా?

పెంకటగిరి సంస్థానం యిలాకా వుత్తరాది కొలుబాలు 1282 ఫసలీ పర్యంతమందు మడనూరు, రహీంతుల్లా పాపేబుగారు కొంతకాలము యిజారాదారులై కొంతకాలము వివాదాయి యుండి యెస్టేటు భూములకు రయితులకు పట్టా బండి యేర్పరచి యున్నారు. సదరు పట్టాలమీద అప్పట్లో యేర్పడిన మరతులు రయితులకు కాధికరమయిన విశేష మరతులు యేమిన్ని యేర్పడి యుండలేదు. తదుపరి 1294 ఫసలీ ప్రాంతమలో చీర్యాల కాశుపరావుగారు దివాణమయి కొన్నిమరతులతో పట్టాలు యిచ్చుచూ వచ్చిరి. సదరు పట్టాలమీద యుండే 7-వ మరతు:—

(7) "నీ ప్యాధీనములోయుండే నేలలను, సకాలములో దున్ని తగు సత్తువ కలుగజేసి, కాలానికి తగిన పయిర్లు పెట్టి చక్కగా ఫలింపు చేయకపోయినా, నెలలు బంజరు వుంచినా, పంపాయా ఫలింపు దామాపాహీ వప్పందం నష్టం కోరు వేడిపాలు వహీ భూములకున్నూ కొఱకిస్తు పాలాకు యేర్పడిన తరం కిస్తున్నూ నీవు అచ్చుకొ గలవాడవు."

యీమరతు రయితుకు మిక్కిలి అవుసరమైన దైవర్షములేక జలాధారములకు నీర్లురాక పయిర్లు యెండిపోయినపుడు శిస్తురిమిష్ కోరుటకు రయితుకు హక్కును కలుగజేయుచున్నది. సదరు పట్టాయందలి మరతులకు యేమార్పు లేకుండా 1800 ఫసలీ ప్రాంతములో దివాణగారయిన నారాయణస్వామి శెట్టిగారి హయాము వరకు అమలు జరిగినట్లు తెలియుచున్నది. తదుపరి 1815 ఫసలీ ప్రాంతములో సదరు 7వ మరతు కొన్ని పట్టాలమీద 8-వ మరతుగా మార్చి అమలులో యుండినట్లు తెలియుచున్నది. సదరు మరతును యీవల తొలగించి లాకు వ్యతిరేకము, న్యాయ విరుద్ధమయిన్ని, మరతులతో విద్యుయెరుగని వారు మ్నా చేవాగిలి మాత్రపు విద్యగలవారగు రయితులకు పట్టాలు యిచ్చుచున్నారు. సదరు విద్యాంధ మెరుంగని రయితు లోకమునకు తమ పట్టాలమీది మరతులు యేవి యెస్టేటువారిచే తొలగింపబడినవా, యేవి క్రొత్తగా చేర్చబడినవా వాటి వల్ల తమకు యేవిధమయిన కష్టనష్టములు కలవో స్వయముగా తెలుసుకొన జాలక పుచ్చుకొనుచున్నారు పదరు. సదరు 7-వ మరతే యీయెస్టేటు యిలాకా వల్లూరు, వెల్లూరు, నిప్పట్లపాడు గ్రామరయితులకు యిచ్చిన పట్టాలమీద 8-వ మరతుగా యేర్పడి యున్నది. పదరు మరతును పట్టి 1929 సంగము నందు 1886-1887 ఫసలీలలో కర్షకులు చాలక చెర్వులకు నీర్చుకాక పంటలు పోయినను మహారాజాగారు రయితులకు శిస్తులు రిమిష్ యిచ్చక వంగోలు సబుకలెక్టరు దొరవారి కోర్టులో రయితుల మీద సుమారు 48 దావాలు చేయగా రయితులు అక్షర్లు దాఖలుచేయుచున్నారు. మహారాజాగారు రయితులకు రిమిష్ యిచ్చుట తమ అనుగ్రహమేగాని రిమిష్ కోరుటకు రయితులకు హక్కులేదని వాదించి యున్నారు.

యిట్టి స్థితిలో సదరు పట్టా 8-వ మరతును పట్టి రయితులకు రిమిష్ కోరుటకు హక్కులేదని కొట్టివేయబడినది. సదరు శిస్తు ఖర్చులతో తొలిగించబడినది. సదరు తీర్పుమీద మహారాజాగారు గుంటూరు జిల్లా అప్పీల్కు చేయగా కోర్టులో కోర్టువారు 1886-1887 ఫసలీల శిస్తులు ఖర్చుతో తొలిగిస్తూ అప్పీలు త్రోసివేయుచున్నారు అంతట మహారాజాగారు హైకోర్టు అప్పీలు చేయక విరమించుకున్నారు. గనుక మరతును పట్టి జలాధారములకు నీర్చుకాక కర్షకులు చేక రయితు పారపాటు లేక పయిర్లు యెండిపోయినపుడు శిస్తు రిమిష్ పొందుటకు కాంట్రాక్టును బట్టి సంపూర్ణ హక్కు యేర్పడి యున్నది.

గనుక రయితు ఇంతమాత్రమయినను అనుకూలమగు మరతును తీసివేయుట అన్యాయమై యున్నది. పట్టాలమీద యుండు మరతులు యేవో వాటివల్ల రయితుకు యేమి అనుకూలమో చక్కగా రయిలుగా తగు న్యాయవాదుల సలహాలను పొంది చట్టముకు అనుగుణ్యమయిన మరతులతో పట్టాలు పొందుటకు సర్వప్రయత్నములు చేయవలసి యున్నారు.

ఒక జమీందారైతు,
మడనూరు.

నెల్లూరు జిల్లా రయితులకు హెచ్చరిక.

"కవర్న మెంటువారు శిస్తు ముజరాలు యిచ్చినప్పుడు ఆ ముజరాల విషయమై రయితుకు తెలిపివుండే అట్టి ముజరా మొత్తమును ముజరా తేదిమొదలు మూడు నెలలలోపల రయితు వాపసు తీసుకొనవలయును. అట్టి నోటీసు యివ్వనివారి పరిసంవత్సరంలోపల వాపసుకోరి తీసుకోవలెను. తిరుపరి అట్టిమొత్తము కవర్న మెంటువారు సర్కారులో కలుపుకొందురు. అయితే యవరయినను అట్టిమొత్తము వాపసుకై దావానోటీసు యిచ్చినచో అట్టి సమయములలో రిమిష్ మతాఅప్టు అనుగుణ్యముగా ప్రవర్తించవలెను"

ఇట్టిరూల్సు కవర్న మెంటువారు చేయడం చాల ఆశ్చర్యము రయితులకు కాలనిర్ణయ విషయములు తెలియవు. వారికి యీ విషయమై నోటీసు యిచ్చినచో మూడు నెలలలోపల వాపసు పొందవలయునని యీరూలు సూచించుచున్నది. అట్లు నోటీసు యిచ్చుటకు కవర్న మెంటువారు సిద్ధపడినప్పుడు ఆవాపసు యివ్వబడు మొత్తమును మడియార్డరుద్వారా రయితుకు అతని ఖర్చుమీద పంపివేయుట అందరికిని సులభము కాదా. కవర్న మెంటువారు కాలవ్యవధి పెట్టడము న్యాయము కాదు. వాపసుయివ్వబడు మొత్తమును యివ్వమని కోరుటకు యెప్పటికైనను రయితుకు అధికారముండవలయును. రయితు సోదరులందరు యీ విషయము గమనించి వారి కాకతళీయాలలో యిట్టి బోర్డువుత్తర్వులను మార్పించుటకు తగు తీర్మానములను పెట్టవలయునని కోరుచున్నాను.

కే వి. రామనాచార్యులు
రయితుసంఘ సంయుక్త కార్యదర్శి

విచిత్రతర జ్యోతిషము.

జాతకమున్నా—లేకున్నా—"ప్రశ్న" యని వ్రాసి, సైము లేది వ్రాయుడు. 2 ప్రశ్నలకు ప్రశ్న జవాబులు రు. 1. సం॥ ఫలం రు. 1, జీవితచరిత్ర రు. 8, శ్రీ మేధా అస్ట్రలాజికల్ బ్యూరో.
కొత్తపాళెం, కాపీ బుక్ పోస్టు. (నెంబరు.)

నకలు మందులను చూచి మోసపోకుడు.
40 సంలుగా ప్రఖ్యాతి చెందినది. కేవలము బాధసాధని.

అమృతాంజనము

కష్ట నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపోటులను బాపును పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్ల పోగొట్టును, వెణుకుల ఛేదించును, వాపుల రూపుమాపును. దద్దును కద్దించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజనము డిపో,
మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

స్టా బీ డి

ఒకసారి పీల్చి పొగాకుయందలి సువాసన గమనింపుడు

అనుభవ పశు వైద్య చింతామణి

గ్రంథకర్త
"అభినవ సమాదేవ" డాక్టర్ యేజెళ్ల శ్రీరాములుచౌదరిగారు,
పీఠికకర్త:- గౌ. బి. రామచంద్రారెడ్డిగారు,
మద్రాసు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ ప్రెసిడెంటుం

ఈ గ్రంథమును మదాసు బెట్స్లబుక్ కమిటీవారు అభ్యుదయపరిచి, ఆంధ్రదేశములో నిటువంటి గ్రంథము ఇంతవరకును వెలువడి యుండలేదు ఈగ్రంథము మీదర్శనమున్న పశువుల డాక్టర్లతో నిమిత్తంలేదు. పశు వైద్యులను సంప్రదించ నవసరములేదు పశువులకు యేవ్యాధివచ్చినను మీయంతటమీరే సులభముగా చికిత్స చెసికొనవచ్చును. సాంప్రదాయముగల పశువుల ఫోటోలు దీనిలో ప్రకటింపబడి. వి. విషయసూచిక చూచిన మీకే సుస్పష్టమగును. కొలది ప్రతులు మాత్రమే కలవు 500 పేజీలు.

క్యాలికోబైండు వెల రు 4—0—0.

—ఈ మా గ్రంథమాలలో దొంతు గ్రంథములు ఈ—

ఆంగ్లేయ పశుశాస్త్రము	1-0-0.
పశువైద్య వస్తుగుణ దీపిక	2-0-0.
పశు నేత్ర చికిత్స	0-8-0.
పశు వ్రణ చికిత్స	0-8-0.
సాంప్రదాయముగల పశువుల ఫోటోలు	0-4-0.
కోళ్ల పరిశ్రమ	0-8-0.
దంతవైద్యము	1-0-0.

మరా:— మా పశువైద్య గ్రంథములు మీ పశు సౌభాగ్యమునకు మూలకందము. పశుపేర కేయగోరు ప్రతి కృషీవలులకు మా గ్రంథములు తెప్పించుకోండి.

వలయువారు:—

ఆయుర్వేద పశు చికిత్సాలయము,
అంగలూరు (కృష్ణాజిల్లా)

4-వ పేజీ తరువాయి.

(2) 1842 ఫసలీకి విత్తనములు వట్టుక పండి యున్నప్పటికిన్నటలో కొంచెముక్కువ పండి నందునను, 1843 ఫసలీకి అకాలవర్షాలవంటు పోయి నందునను, 1844 ఫసలీకి అత్యంత నష్టముగుట చేతను, ఇట్లు వరుసగా నష్టములు వచ్చి శిస్తుల చెల్లింపు, సంసారఖర్చులును, వ్యవసాయ ఖర్చులు పూర్తిగా తిరుగుబడి యీఫసలీకి కేవలము పంట పోవుట సంభవించినది.

(3) ఈఫసలీలో విత్తనములపోతే, మన్ను తేమ వుండకేక, వగైరా మడుపు లంతటా జరిగి కొన్ని చోట్ల పురుగులుకూడాజరిగి, సూదులతో పీకు కాలిచ్చి జల్లించుట మొదలుగాగల విధముల రైతులవల్లను కావలసినంత క్రయ ప్రయాసములు పూర్తియై వినమట సంపూర్ణముగా నష్టము వచ్చినది.

(4) ఈ సంవత్సరము వరిపంట పోగానే తిరుగ భూములయందున్న కొన్నివగైరా వ్యవసాయములకుకూడ భూర్ణమైన క్రయ ప్రయాసలుపడి పూర్తిగా నష్టపోవడమైనది.

(5) పంటలు నశించుచున్నవి లగాయితు క్షేత్రధాన్యమును వాడుకొనవలసినటువంటి సంసార భారములకు రైతులు పంటలుపోయినది లగాయితు కేటికిగాను యేమాత్రము నిలువయున్న బంగారమునో, యెద్దునో, అమ్ముకొని వారికి వచ్చినను ఋణములు చేసుకొని, పూర్ణముగా పరపతి చచ్చినవారై యాస్తి బంధుమిత్రుల సహాయమునుపొంది యిప్పటివరకెట్లో కాలక్షేపము చేసి, కేవల అపహారాయులై యున్నారు.

(6) రైతులిదివరకే కేవల ఋణగ్రస్తులగుటచే, పరపతి హీనులైయున్నారు.

(7) ఇదిలగాయితు తిరుగ డిశంబరు నెలవరకు క్రొత్తపంటలుండవు. ఒకవేళను కాలమును బట్టి మునుగాయున్ననూ వ్యాసంగి తొలకరి పంటలు పండినను, యీసరికి పిల్లలపిడి పిప్పికేతుబడిన జనులకు యీస్వల్ప పంటలు ఎర్రగాకాలిన పెనముపై పోయుబడిన స్వల్పనీటిబిందువులవలె తక్షణమే హరించుకును.

(8) చాలమంది రైతులు తిరుగ విత్తనములను జాగ్రత్త పరచుకొనలేరు. మేతలేకనో కుటుంబ పోషణమునకో అమ్మివేసిన యెద్దులను తిరుగ కొనలేరు. వాటిని యిదిలగాయితు తవుడు గడ్డితో మేపలేరు. వ్యవసాయ కూలీలకు లివ్వలేరు. భూములను బలపరచలేరు. వ్యవసాయోపయోగములగు నక్కులు, నాగళ్లు, బూడులు, పట్టెలు, వగైరా అనేక సామానులు కొనలేరు. కమ్మరి పని చేయించలేరు.

(9) కాపురమిండ్లకు, పశువుల పాకలకు మరమ్మత్తులు చేతలు వగైరాలు చేయించలేరు.

(10) ఇదివరకే ఋణగ్రస్తులై యిప్పటి శిస్తుల భారమును వహించజాలక డిక్రీలు అమల్లో బాధపడుచూ, యిప్పుడీ యిక్కట్టులంపడిన రహీతులకు రాబోయే సంవత్సరం రూ॥ పంట ఆ సం॥ రూ॥ శిస్తులు, వ్యవసాయ ఖర్చులు, కుటుంబ కాలక్షేపము విత్తనములు, పశురక్షణ, ఇండ్లపాలల సమరక్షణ, ఈసంవత్సరమువరకు యిప్పటికైన చేబదుళ్లు ఋణముల తీర్మానములు, యింకముందు చేయబోయే అసలు వృద్ధుల భాగ తీర్మానములు మొదలగు ఖర్చులకు చాలక బాధలు పడవలసి యుండగా యీసంవత్సరం రూ॥ శిస్తులు వగైరాలు కలుపవలసియుండును. ఇదికేవల మసంభవము.

పైవిధమున గల యింతకన్నెక్కువ బాధలకు లోనైన రైతులకు యేయేబాధలను యెట్టిటులు తప్పించుటకు యీను వాంఛమును ప్రధానముగా జూచుట తమకర్తవ్యమని, అందులకే తామాయా పరిపూర్ణలయందున్నామని, తామ పూర్వముకొనుచున్న కోరికయో కొన్నయో జేతములు తేల బీద రైతుల కాయకష్ట ఫలితముల గాన వారి కష్టదశలను తప్పించుట తమ పూర్వాచార్యులయే గాక తమకుటుంబ సహిత జీవన ఋణ విముక్తి యనికూడ భావించుట ప్రధమ కర్తవ్యమై యున్నది.

ఇట్లుండియూ పంటలుపోయినా దీనస్థితి పాకనియూ, భూములలో పెద్దయింటి రైతు యింటపైనా గరిసెలు ధాన్య మున్నవనియూ వాటి టార్నిరైటుతోనైనా వెనకి ఆంధము గానే యితరుల దగరనా పున్నాయనియూ, యీపాకి తిండికేకి యెవ్వరూ చావలేదనియూ, వారలు దీనావదలేదనియూ, ఎవరింటనూ కొట్లు కూనిర్కముగానున్ననూ విత్తనముల కెట్టులున్నాయనియూ బట్టలో బిచ్చమెక్కడినుండి వచ్చెననియూ, తెల్లనిబట్ట యెట్లు కట్టుచున్నాడనియూ, తలకు యింక నూనె రాచుకొనుచున్నాడనియూ, ఏరు యెట్లు నమ్ముకొనియే నువ్వాంగ ధామండి తెచ్చిన రాంధ్రం నోపాతినివ్వలని యీయూ, ఇండ్లను కున్నము వేసి యున్నదనియూ, యింకేమేమో యనియూ, కరువు లేదనుటకు కారణములను మూల మూల వెదకి తంత్రింపై తనిఖీలు విచారణపై విచారణచేసి, ఆమాటనే ప్రబల యత్నముల నిలబెట్టుకొనుటకు యెట్లు విపరీత కృషి సలుపుదురు?

ఇప్పటికి ప్రభుత్వమువారు యీకొరకుల కరువు విషయమున తీసికొనిన చర్యలు కొంతవరకైనను ఆందోళనము తగ్గించు సూచనలను మాపుచున్నవి. నీటికరువు తగ్గించు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి తక్కువగానైనా జమీందారులచే కూలిపనుల సన్నపట్నాలు కల్పించినారు దీనదిక ధాన్యముల మార్చి సంపాదించుట మాత్రమేనైననూ కొందరు మంటిపని చేయువారలకైనా గడచుచున్నది. విత్తనములు కొనుటకు, అమ్మివేసిన యెద్దులకొనుటకు, వానిని పోషించుటకు గడ్డికి, కుటుంబ సంరక్షణకు, కావలసిన ఋణములను స్వల్పవడ్డీతో దీర్ఘవాయిదాలపై తీర్పు పరత్తుపైని యిచ్చెదమను అభయమిచ్చినారు. విత్తనములను గడ్డిని చౌకధరలకు వ్యవసాయ డిపార్టుమెంటు వారిద్వారా అందకేయు యేర్పాట్లు గావించుచున్నామంటున్నారు. సివిలు కోర్టు అపకేటీవు వగైరా డిక్రీలను అమలుపరచకుండు యేర్పాట్లు గావించుచున్నారు. శిస్తులను గురించి యిప్పటికి [illegible] మాత్రమే [illegible] అడవులకు పన్నవసరము లేకుండ [illegible] పోవు యేర్పాట్లు గావించుచున్నారు. [illegible] డిపార్టుమెంటు మూలమున [illegible] తగ్గించ ప్రయత్నము చేసురో? ఇంకేమేమి చేయబోదురో?

గాని కష్టతర సమస్యలచే వుపేక్షించినారు ఈకష్ట సమస్యలను పరిష్కరించనిపై యీపచారము లన్నియూ వట్టి దిగదుడుపులగును. నమ్మకము సామాన్యులకేయుండ లేదు [illegible] నవకాశములేదు. లేక యీ కష్టములు తీరని మాకు హృదయపూర్వక విశ్వాసమా? వున్ననూ తొలగించుట వుచితము కాదని నమ్మకమా? తొలగించుట అనవసరము అలసభావమా? ఇదివరలో జరిగిన [illegible] యలవాటా? మాపై ప్రత్యేకకోపమా? [illegible] ప్రత్యే కరువు పద్ధతులన [illegible] ప్రభుత్వము తగినంత ధనముతో [illegible] శాఖసమర్థి పోషించుచుండ యీ [illegible] మేమెవరివల్ల వనకొనను? ఎవరివల్లనని యనుకొనిన యేమి ఫలము.

మేము ధాన్యము కాచుకొని తనిఖీలకు కన బడనివ్వకుండ చేసి [illegible] యబద్దములాడి కావున [illegible] తమ నమ్మకమునకు పాత్రులము కావని నిందు పట్టిలో షావు కమిషన్ వారి నివేదికయున నెల నిల్పుతారా? ధాన్యమేమి మా దాచుకొనగల్గి నట్టుతారా? ఇల్లు దాటుంచిన గ్రామము దాటుంచ లేరు! గ్రామము దాటుంచిన తాలూకా దాటుంచలేరు! తాలూకా దాటుంచిన జిల్లా దాటుంచలేరు! ఇంక యెక్కడ ధాన్యము దాచగలరు. తమ మాటలకు కూడ ఒకదానికైన సాక్షి పూర్వ పక్షము లా? మెన్న మీ తనిఖీ పున్న వస్తువులు యింకెట్లో యిప్పటికి నాపురు తనిఖీలు వచ్చినమాట ప్రకారము ధాన్యము దాచగలరా? చిన్న గ్రామమునకు 1-2 యిండ్లలో 1-2 గరిసె లుండవచ్చును. పెద్ద గ్రామములలో 4-5 యిండ్లలో వుండవచ్చును. అంత మాత్రమున గ్రామమందరకూ అన్నము యుండునా? వాండ్రిచ్చెదరా? అలాగున యిచ్చినా ఆ గ్రామము తిరుగా ఒకనెల ఖర్చునకైన సరిపడునా? ఇంద్ధములాడినామని పరిపక్షే కలిగించుటా. "దరిద్రదోషేణ కరోతిపాపమ్" అనునట్లు బాధలు పడలేక యీ అబద్ధాలేగాదు తలవాడారాముకను శ్రీసాకారము క్షుద్వ్యాధచేతను దొంగతనములకు కూడా పోవుదు మేమో! లోపిసిలు చేతుమేమో! ఒకనోటు నవురొని తిందు మేమో! ఏమో! యేమాను కెట్టువచ్చునో! ఇట్టిదినములు వచ్చుచుండుననియే కదా తన్నుబారణమునకై తగిన రాజీయము, అందలి కరువుశాఖ క్షామ నివారణనిధి, క్షామపద్ధతులు, ప్రభుత్వ స్థానముండి ప్రజలకిష్ట సుఖముగను ప్రయత్న పూర్వకముగా తెల్పుకొనుట. అందుచేతనే ప్రభుత్వపూర్వకముగా ఆహార్డ మూలముగా యీ విపరీతార్థములను సద్భావములను తీయుటవల్లను లాభ మేమైనా తమకైనా తెలియునా?

మేము నిజముగా కరువుబాధలు పడకుండ తన్నిమిత్తమున తత్కాలమున మా సహాయార్థము యుంచబడిన మా నిధిని నిముఖ్యధాగా లేని కరువు నెపమున గోరుచున్నానం నిజమైన కరువు సమయమున నిరాధారులము కాగోరము. నిజ కాలము గనుకనే కోరితిమి.

కోరినది జీవనాధారము నిమిత్తము ఋణము లేగాని దొడ్డి సంభావనలుగావు ఆందలో సంపాదించి ఋణముగాదు. గవర్నమెంటు ఋణము కోరినతో తలగోక్కొనుట వంటిది. వాయిదా మేరకు చెల్లించకున్న కొంపలు మునుగునని అందరుకూ భయమే. కరువుగనుక యీకక్కురితి.

తమామ పంటలులేని భూముల నిమిత్తం పెట్టుకున్న విత్తనములకు వ్యవసాయ లగిటీకి వగైరా ఖర్చులకు భూకామందు సహాయము చేయుటలేను సరిగదా మీదుమిక్కిలి శిస్తును గోరుట యుచితమని విశేజ్ఞులకు నెరని నా నమ్మకము. పండించిన పంటకు శిస్తుగోరుట, తన్నివనూలు చేయుట యుచితముగా పందని దానికి భాగమెట్లు నిర్ణయము? తేనిపైశిస్తు? అట్టిపో శమించుగోరుట ఆశగాదు. కాంక్ష చేయుట అయుక్తముగాదు.

కేవలము మంటిపనులపైని కూలిచేసుకొని అత్యల్పము జీవించుటకు ప్రస్తుతము చాల కొంచెమువరికే అవకాశము కల్పించుచున్న ఈ పంటపనులు స్వల్ప హెచ్చు చేయించవలెను. యీవిధముగా అనేకము పట్టిమాడగా పంటపని యెందరి [illegible] గిట్టుచుండెను. [illegible] వారలు, వాల్లకు మసలివారలు గుడు, అపమర్థులందురు, [illegible] వాండ్రుండురు. వారికూ వ్యవసాయ చేతను పులగ మునిమీద వప్పటిదే ముండవలలో యీ కూలి పరిపోయెడిది. ఇప్పటిదట్లు సరిపోవుట దుర్లభము. అట్టి కష్టితో క. వురు నెన్నటా పుర్ను కొనిన వరములు కన్నులారా వెన్నట్లు పనిముట్టియున్న లేని క్రొత్తపనిబాండ్రకు సముదకు ఒకటిలా గిట్టుట దుర్లభముగానున్నది అనివియము స్పష్టమయముగా కొంచెమాలోచించినచో పాకవ్యవస్థమున పనులుగాని కంట్రాక్టర్లయ్యెదరుచున్నారు? ఇప్పటిలో యీవిధముని పనులిందిగి యుండ లేదా? అవి లెక్కలు చేయుటచే మూల ప్రయోజనసిద్ధి కాలేదు. మరియొక మూలాధారముపైని రెండవ స్వతిగా యీస్వల్ప కూలి తీరయా త్రవు పరిగాపురు ఇప్పుడు ముఖ్యాధారమూ లేదు. రెండవస్వతి ప్రధానాధార మయ్యెను. నెలకు వదలు తొలువార్షిందియ కొనువారుకూడ సంసార భారము కొనుచున్న సంగతి అత్మసాక్షికమైయుండగా కొందరు 5 కాన్లు 7 కాన్లు అని నేరము చేయుట లజ్జాకరముగా దోచును. కష్టముపై జీవించువారు అందుకు తగినంత ఆధారమును తినవలెను. పిల్లలకు కష్టసుఖములను పూర్తిగా తెలిదండ్రులు గ్రహించవలెనుగాని పిల్లలు చెప్పుకొనగలరా? పాటకపుజనులు విద్యావిహీనులగుటచే కాలునకింకెట యెట్లుభవులు? వారిభావ్యతలను వారెరుగరు అప్పుడు పూచీ యెవరిపై నుండును? పూరించవలసిన పని చేయుట చేతను, ఆభూరసాతకమునకు, ఆభూరియము, ఆ క్షుద్వ్యాధికి మన తిండ్రికిద్ద నెవరు జవాబుదార్లయ్యెదరు? మనలో మనకు కల్పిత భేదములుగాని మనతండ్రి బిడ్డను మనము సమానులము గామా? గాన ఆ విషయమున యింకను వ్యాయమివ్వవలసి యున్నది.

భరించరాని యీ బాధలను మేముపడలేక మాయంతట మేము తెలిసి తెప్పుకొని కోరుట చేతనుగాని మొదటినుండి యెదుటి కష్టమును మాచి తీర్పలేని పరిశ్వాధయుల స్వభావము చేతనుగాని ఏమరచిన తమకు జ్ఞాపకార్థము విన్నవించుట మా అజ్ఞానమునకు చింతిల్లి, మమ్ములను గురించి కష్టపడుట మొదలగు ఆచార్య రంగా మొదలగువారి కృత్యములచే వారు తమకు పనివారలునూ, ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠ కాపాడుటకు ద్రోహులు వారనై యున్నారని వారికి మనము కృతజ్ఞులమై యుండవలెనని, యింకను వారి సహాయమును మనమపేక్షించుట వుత్తమమనిన్ని నేను మనవి చేయుచున్నాను.

ఇట్లు తమవిధేయుడు,

మల్లాది వెంకటసూర్యనారాయణ మూర్తి.

గ్రహణి మాత్రలు

రక్త, జిగట, అతిసార, బాలగ్రహ కలరా మొదలగు సమస్త విరేచనములకు అమోఘముగా పని చేయును. ఒకే మాత్రకే గుణము కనుపించును.

25 మాత్రల సీసా 1 కి రు 0—6—0.

క్యేటలాగు ఉచితము—ఏజెంట్లు కావలెను.

సత్తి వెంకటరెడ్డి,

ఇంద్రియ సంజీవి డిపో, యేలేటిపాడు,

పెనుగొండపోష్టు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

ఇంద్రియసంజీవినీవటి

స్త్రీసాంధ [illegible] వారికి, [illegible] మొదలగు వ్యాధులు [illegible] వారికి, స్త్రీలు, [illegible] ప్రసాదము వంటిది. [illegible] ఆవశ్యకమైన ఔషధరాజము.

60 మాత్రల సీసా 1 కి రు 1—8—0.

ఆంధ్రలోకమునకు ముదముగూర్ప త్వరలో వెలువడనున్నది.

నెల్లూరు న్యూటాకీ పిక్చరు ప్యాలస్ నందు ఫిబ్రవరి మానములో ప్రదర్శింపబడ నున్నది.

లక్ష్మీ పిలిమ్స్ వారి

ద్రౌపతి మానసంరక్షణము

ప్రఖ్యాతిగాంచిన బొంబాయి ఫిలింసిటీ స్టూడియోలో అత్యద్భుతమైన సెటింగులతో తయారగుచున్నది.

తెలుగుటాకీ 'ప్రపంచమునకు తలమానిక'మనదగు దీనియందలి నటీనటకులూ!!

అఖిలభారత నటకావతంసమని శ్రీ రవీంద్రనాథకవి మహాశయునిచే పేర్కొనబడిన

నాట్యకళా ప్రపూర్ణ టి. రాఘవాచార్యులవారు (దుర్యోధన)

నటకులు.

ధర్మరాజు:- పారుపల్లి సుబ్బారావుగారు.
భీమ:- వి. వి. సుబ్బయ్యగారు
అర్జున:- బి. చలపతిరావుగారు బి. ఏ.
నకుల:- యం. రాజారావుగారు.
సహదేవ:- సుబ్రమణ్యంగారు డి. వి.
కృష్ణ:- బండా కనక లింగేశ్వర రావుగారు
బి ఏ, బి.యల్.
శిశుపాల:- మాధవపెద్ది వెంకట్రామయ్యగారు
దుశ్శాసన:- కె. హెచ్. దాస్ చౌదరిగారు
కర్ణ:- డాక్టరు. సివరామ కృష్ణయ్యగారు
శకుని:- యస్. రంగస్వామిఅయ్యంగారు
(బెంగుళూరు)
వికర్ణ:- మాష్టర్ దుర్గాప్రసాద్.
విదుర:- వైతా గోపాలంగారు.

భీష్మ:- మంత్రవాది శేషయ్యగారు.
అశ్వత్థామ:- మద్దాలి శ్రీరామచంద్రరావు.
ద్రోణ:- నందా మార్కండేయ శర్మగారు.
నారద:- బి. సుబ్రమణ్యంగారు.
ప్రతిగామి:- మంత్రవాది వెంకట్రామయ్యగారు
జొన్నవిత్తుల సత్యనారాయణగారు.
సైంధవుడు:- మిస్. సురభి కమలాబాయి (బొంబాయి)
భానుమతి:- శ్రీమతి పద్మావతిదేవిగారు.
సత్య:- మిస్. లీలాబాయి.
రుక్మిణి:- " శ్రీహరి (నర్సారావుపేట)
జాంబవతి:- " సుభద్ర
మిత్రవింద:- శ్రీమతి సీతాదేవిగారు
సుభద్ర:- మిస్. వెంకటలక్ష్మి.
ఎ. టి. రామానుజులు (హార్మోనియం)
గున్నయ్య (ఫిడిల్)
నారాయణగారు (తబ్లా)

ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గడించి, రవీంద్రనాథ టాగూరు, సర్. యస్. రాధాకృష్ణన్. వైటు అనరబిల్ వి యస్. శ్రీనివాసశాస్త్రి మొదలగు
ప్రఖ్యాత పురుషుల చేతను,

మైసూరు, తిరువాన్కూరు మొదలుగాగల మహారాజుల చేతను సన్మానకొనియాడబడిన

శ్రీమతి రాగినీదేవి, గోపీనాథ్ (మలబారు) వారి భరతనాట్యము

పాశ్చాత్య దేశములయందు శక్తిసామర్థ్యముల గడించి ఫిలింసిటీ స్టూడియోలో పనిచేయుచున్న

శబ్దగ్రహణము ... మిస్టర్ అరోరా.
అసిస్టెంటు ... " యింజనీయర్.
ఫోటోగ్రఫీ ... " సర్ ఫోటోదార్.
అసిస్టెంటు ... " రాజే.

అసిస్టెంటు డైరక్టరు:—
యస్. జగన్నాధస్వామి, బి. ఏ.

For Booking Apply to:-

Lakshmi Films Ltd.,
3/7 Thata Muthiappan Street,
G. T. MADRAS.

Printer, Publisher, and a Editor- N. Venkatrama Naidu, Zamin Ryot Press Gandhi Chowk, Nellore.